

การวิเคราะห์ศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์
ของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร

นคร สีฟ้า

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2548

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ชื่อเรื่อง

การวิเคราะห์ศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์
ของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร

โดย

นคร สีฟ้า

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์กำธร วรเลิศ)

วันที่ 24 เดือน พ.ค. พ.ศ. 48

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ จรรยาสุภาพ)

วันที่ 24 เดือน พ.ค. พ.ศ. 48

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.สมคิด แก้วทิพย์)

วันที่ 16 เดือน พ.ค. พ.ศ. 48

รักษาราชการแทน

หัวหน้าภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร

(รองศาสตราจารย์ อารีย์ เชื้อเมืองพาน)

วันที่ 16 เดือน พ.ค. พ.ศ. 48

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ เพ็ชรประดับ)

รองประธานกรรมการ โครงการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 25 เดือน พ.ค. พ.ศ. 48

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร
ผู้วิจัย	นายนคร สีฟ้า
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์กำธร วรเลิศ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อศึกษาข้อมูลคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงาน สหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการดำเนินงาน จำนวน 80 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้ การเลือกจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรตามจำนวนทั้งหมดที่ต้องการ และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26 – 30 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ระยะเวลาที่ทำงาน 1 – 5 ปี ซึ่งผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่แผนกบัญชี-การเงิน และรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 9,001 บาทขึ้นไป ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เคยอบรมการใช้งานคอมพิวเตอร์ระหว่างที่กำลังศึกษา เคยมีประสบการณ์ในการทำงานหน่วยงานอื่นมาก่อน ซึ่งหน่วยงานที่ผู้ให้ข้อมูลเคยทำมาส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานของเอกชน

ข้อมูลคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้งานอยู่ที่บ้าน แต่ไม่มีความรู้ในด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และได้ใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นประจำทุกวัน เฉลี่ยวันละประมาณ 1 – 2 ชั่วโมง สามารถใช้งานระบบปฏิบัติการคือ Windows 98 โปรแกรมสำนักงานที่ถนัดคือ MS-Word และสามารถใช้ได้ดีใน MS-Office 97

สหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้งาน Internet และได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดำเนินงาน ซึ่งสหกรณ์ส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ 1-4 เครื่อง และมีเครื่องพิมพ์งาน 1-2 เครื่อง

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมการใช้งานด้าน Hardware และด้าน Software เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมจะได้รับจากสหกรณ์ของตนเองเป็นผู้อบรมให้ ค่าใช้จ่ายในการอบรมต่อครั้งจะอยู่ระหว่าง 500 - 1,000 บาท ซึ่งระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่จะได้รับการอบรมโดยใช้บุคลากรภายนอกเป็นวิทยากร

ปัญหาของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงานสหกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้าน Hardware (อุปกรณ์) ในกรณีที่มีปัญหาได้ ซึ่งเมื่อเจอปัญหาในการใช้งานคอมพิวเตอร์เจ้าหน้าที่จะสอบถามผู้ชำนาญ เจ้าหน้าที่คิดว่าคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ซึ่งได้เสนอว่าควรให้หน่วยงานมีการเชื่อมต่อระบบ Internet เพื่ออนาคตสามารถที่จะรองรับระบบการค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ e-commerce

ผลการศึกษาระดับความสำคัญ และข้อเสนอแนะของการใช้งานด้านคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ต้องการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์จะคำนึงถึงความเร็วในการทำงานอำนาจในการจัดซื้อควรอยู่ที่คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์งบประมาณควรอยู่ที่ 25,001 - 30,000 บาท เจ้าหน้าที่ต้องการได้รับการสนับสนุนด้านคอมพิวเตอร์ในด้านส่งเสริมการ อบรมคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่คิดว่าจำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน เนื่องจากงบประมาณในการจัดซื้อ เจ้าหน้าที่คิดว่าประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ในการใช้งาน คือ ทำให้ประหยัดเวลาในการทำงาน โปรแกรมสำเร็จรูปที่ควรจะนำมาใช้งาน ควรเน้นในด้านประหยัดเวลาในการทำงาน ระบบงานที่โปรแกรมสำเร็จรูปควรจะครอบคลุมมากที่สุดคือ ระบบบัญชี-การเงิน

Title	An Analysis of Computer Application Competency of Agricultural Cooperatives in Kamphaengphet Province
Author	Mr. Nakorn Seefa
Degree of	Master of Science in Cooperative Economics
Advisory Committee Chairperson	Mr. Kamthorn Voralert

ABSTRACT

The objectives of this research were to study :

1. authorities' individual data ;
2. the computer's data and the capability of using computer ;
3. the problems and recommendation about the using computer for job.

The participants were 80 users, which were randomized by accidental samplings. The data was collected by questionnaire then was analyzed by SPSS program (Statistical Package for the Social Science). The results of this research were as follows.

Most of populations were men, between 26-30 years of age, graduated bachelor's degree, 1-5 years work experience. They work in accounting and financial department, and their salaries are 9,001 baht up. They used to be trained skills of using computer while they were students and used to work at other offices and most of them were non government organization.

Most of the authorities have computers at home, but they have no knowledge about hardware and use computer 1-2 hrs/day. They can use Windows 98 system, proficiency in MS-Word and are good at MS-Office 97.

Most of the officials did not use internet system but they used software package program, they have 1 – 4 computers and 1 – 2 printers. They had never been trained about hardware and software but some of them were trained by external expert. The budgets of the training were between 500-1,000 baht.

Their main problem was that they could not solve the hardware problems. They commented that they had not enough computers for using and they suggested to their office that the computers should be connected with the network internet system for supporting e-commerce in the future.

The users' recommendation were the computers' purchasing should be considered by their speed, and the budget should be about 25,001-30,000 baht. They require an increase of computer training budget. They thought the number of computers are not enough for using because of lacking of budget. They commented that the useful of computer was time-saving so the ready made program should cover the accounting and the financial system.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาปัญหาพิเศษฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์กำจร วรเลิศ ประธานกรรมการที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ จรรยาสุภาพ และอาจารย์ ดร.สมคิด แก้วทิพย์ กรรมการที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำ ปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา จนการศึกษาปัญหาพิเศษฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อณรงค์ สีฟ้า และคุณแม่จันทร์ศรี สีฟ้า พร้อมทั้งขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรทุกท่านในสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชรที่คอยให้คำปรึกษา ตลอดจนการตอบข้อซักถาม รวมถึงพี่ ๆ ทุกคนที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจ จึงขอขอบพระคุณทุกท่านในโอกาสนี้ด้วย

นคร สีฟ้า

พฤษภาคม 2548

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ปัญหาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์ทั่วไป	6
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	9
การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของสหกรณ์การเกษตร	9
ความหมายและลักษณะของศักยภาพ	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
กรอบแนวคิดในการวิจัย	21
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	22
สถานที่ดำเนินงานวิจัย	22
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23
วิธีการรวบรวมข้อมูล	23
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	24

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

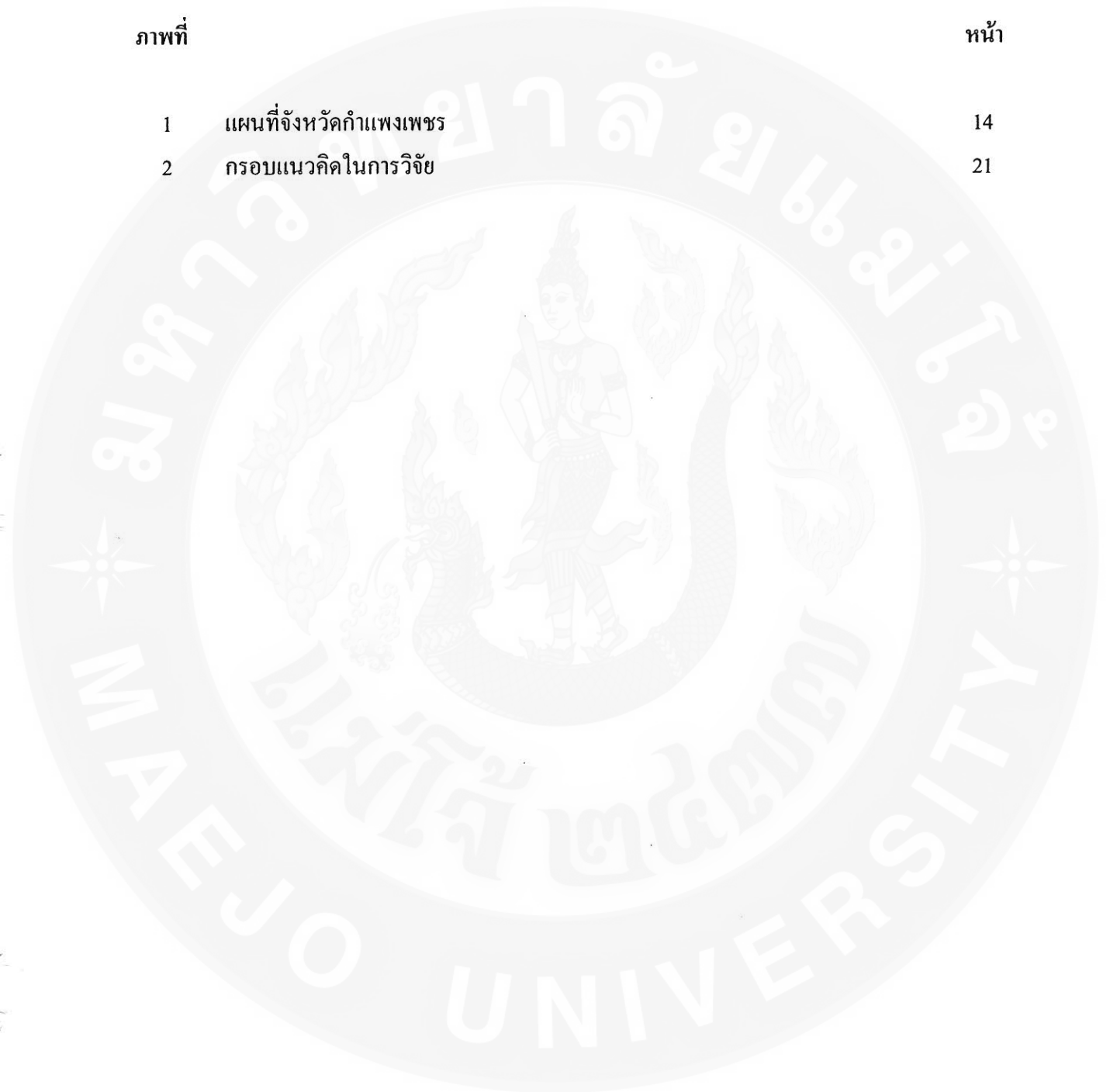
	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	25
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	26
ส่วนที่ 2 ข้อมูลคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	29
ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ ในงานสหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชร	40
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	47
สรุปผลการวิจัย	47
อภิปรายผลการวิจัย	49
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	57
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	58
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	62
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	63
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	74

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชร ปีงบประมาณ 2546	13
2 แสดงจำนวน และประเภทสหกรณ์ จำแนกตามเขตอำเภอประจำปีบัญชี 2546	15
3 จำแนกสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ปี 2546	16
4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ทำงาน แผนกงานที่ทำ รายได้ต่อเดือน	26
5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประสบการณ์การเรียน การทำงาน หน่วยงานและ สถานที่เคยทำงาน	28
6 จำนวนร้อยละของศักยภาพในด้านอุปกรณ์ (Hardware) และด้าน โปรแกรม (Program) ของเจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อมูล	29
7 ศักยภาพในด้านอุปกรณ์ (Hardware) และ โปรแกรม (Program) ของสหกรณ์การเกษตร	31
8 ศักยภาพในด้านบุคลากร (People ware) ของสหกรณ์การเกษตร	32
9 แสดงศักยภาพด้านอุปกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	34
10 สรุปศักยภาพด้านอุปกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	35
11 แสดงศักยภาพด้าน โปรแกรมของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	36
12 สรุปศักยภาพด้าน โปรแกรมของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	37
13 แสดงศักยภาพด้านบุคลากรของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	38
14 สรุปศักยภาพด้านบุคลากรของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	39
15 จำนวนร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามปัญหาในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่	41
16 จำนวนร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามข้อเสนอแนะในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ ของเจ้าหน้าที่	42
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการใช้คอมพิวเตอร์	43

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนที่จังหวัดกำแพงเพชร	14
2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	21

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์เป็นกระบวนการ (process) และเป็นการปฏิบัติทางสังคมอย่างเป็นขบวนการ โดยจัดตั้งเป็นองค์กรหรือสถาบันทางสังคม ความรู้ด้านสหกรณ์จึงเป็นประยุกต์ศาสตร์ทางเศรษฐกิจและสังคม กล่าวคือ ความรู้เรื่องสหกรณ์เป็นเทคโนโลยีทางสังคม (social technology) จึงต้องมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องสร้างคน ถ่ายทอดความรู้ สร้างความรู้ควบคู่ไปกับการบริการความรู้ ในช่วงระยะเวลาประมาณ 100 ปี มีการติดต่อสื่อสารและพัฒนาของความรู้และสังคมมนุษย์ขยายตัวกว้างออกไป ทำให้สังคมมนุษย์เปลี่ยนแปลงจากสังคมโบราณ (traditional) สู่ความเป็นสมัยใหม่ (modernity) ที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและสลับซับซ้อนสูงมาก (สมคิด แก้วทิพย์, 2544)

ในยุคสภาพปัจจุบัน เป็นยุคที่มีการติดต่อสื่อสารไร้พรมแดน (Globalization) การดำเนินการทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจทุกชนิด ทุกประเภท ซึ่งสามารถกล่าวและยอมรับได้ว่าผู้ใดที่มีความสามารถ มีความพร้อม มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีที่ก้าวไกล ผู้นั้นก็ย่อมที่จะสามารถดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จได้ก็ากว่าคู่แข่ง

เทคโนโลยีถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งขององค์กรแม้ว่าองค์ประกอบสำคัญในองค์กร คือ คน โครงสร้าง ระเบียบปฏิบัติงาน ซึ่งเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่จะใช้ในการจัดสรรทรัพยากรมนุษย์ งบประมาณและค่าใช้จ่ายเพื่อประสานการทำงานให้ลุล่วงได้อย่างมีคุณภาพ เป็นส่วนที่จะช่วยให้องค์กรได้เปรียบคู่แข่ง โดยเฉพาะความรวดเร็ว การลดต้นทุน เพราะวาระบบสารสนเทศสมัยใหม่สามารถทำให้การบริหารแบบใหม่เป็นไปได้โดยการใช้ระบบเครือข่ายของคอมพิวเตอร์

เทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามามีบทบาทต่อองค์กรในปัจจุบันอย่างมากไม่ว่าจะเป็นบทบาทต่อการทำงาน และบทบาทต่อกิจกรรมชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม ในยุคนี้การบริหารองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็ปรับตัวเองเข้าสู่องค์กรแบบเครือข่าย โดยการอาศัยคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ การบริหารงานในอนาคตนั้นจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีได้ดีพร้อมที่จะเรียนรู้คิดค้นสิ่งใหม่อยู่เสมอ สิ่งที่ต้องตระหนักก็คือ เทคโนโลยีไม่สามารถขับเคลื่อนได้ด้วยตนเองจำต้องอาศัยมนุษย์เป็นตัวควบคุมการทำงาน เพื่อให้องค์กรได้ประโยชน์สูงสุดจากเทคโนโลยีนั่นเอง (ทศพร เบ็ญจพงษ์ , 2546)

สำหรับเทคโนโลยีในปัจจุบันที่มวลมนุษยชาติ กำลังดำเนินการใช้เพื่อประกอบในกิจการ เห็นจะหนีไม่พ้นเรื่องของคอมพิวเตอร์ ซึ่งนับได้ว่าเป็นอุปกรณ์ที่มีความสำคัญกับธุรกิจและองค์กร การทำงานขององค์กรไหน ธุรกิจใดขาดอุปกรณ์ทางด้านคอมพิวเตอร์แล้ว กระบวนการทำงานต่าง ๆ อาจจะไม่ทันสมัยทำให้เกิดการไม่ประหยัดต่อขนาดขององค์กร (Economies of Scale) (ทิพย์ ทิพย์ชัยเมธา , 2535) และอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจขององค์กรที่เกิดจากปริมาณข้อมูลต่าง ๆ หรือจากการทำงานที่มีขนาดใหญ่ มีความสลับซับซ้อนเพิ่มขึ้น

ในส่วนของสหกรณ์การเกษตรที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้งานอยู่ในปัจจุบันนั้น บางสหกรณ์ก็สามารถดำเนินและจัดการกับธุรกิจไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาธุรกิจของตนเองในด้านของการวางแผนงานด้านการเงินการวางระบบบัญชีแต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีสหกรณ์การเกษตรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้อย่างไม่เต็มรูปแบบ คือไม่เต็มความสามารถและศักยภาพของการใช้งานนั่นเอง ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องของการส่งเสริมการอบรมให้กับสหกรณ์ได้จัดทำบัญชี ระบบบริหารเพื่อให้การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้มีการอบรม การแนะนำวิธีการใช้คอมพิวเตอร์ในส่วนของการทำงาน ส่วนสหกรณ์การเกษตรที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์แต่ไม่ได้ใช้งานให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงาน ทางหน่วยงานที่รับผิดชอบก็จะดูแล และคอยกำกับสำนักงาน สหกรณ์ของแต่ละท้องที่ได้ดำเนินการติดตาม (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2546)

การพัฒนาสหกรณ์ต้องแบ่งงานออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนแรก ต้องออกไปพบปะสมาชิกในหมู่บ้านเพื่อสำรวจความต้องการระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก เพื่อทำหน้าที่เก็บข้อมูลสำรวจในเชิงคุณภาพและปริมาณที่ผสมผสานกัน ส่วนที่สอง เป็นฝ่ายที่ทำหน้าที่อยู่ในสหกรณ์ให้บริการแก่สมาชิกที่มาใช้บริการหรือทำธุรกิจ ใน พ.ศ. 2547-2552 สมาชิกจะมีความเข้าใจหลักวิธีการ สหกรณ์เพิ่มมากขึ้น การบริการจากสหกรณ์จะรวดเร็วขึ้น เนื่องจากสหกรณ์ได้นำเอาเครื่องมือเครื่องใช้สมัยใหม่เข้ามาใช้ อาทิ คอมพิวเตอร์ และระบบการสื่อสารที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงในงานสหกรณ์ (सानนท์ ฉายเรืองโชติ, 2537)

อาจกล่าวได้ว่าเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ปัจจุบันมีบทบาทกับสหกรณ์เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสามารถช่วยงานของสหกรณ์ที่มีจำนวนปริมาณธุรกิจมากขึ้น แทนการที่ต้องใช้แรงงานคน การจัดทำบัญชี และฐานข้อมูลที่สหกรณ์ต้องจำเป็นในการใช้งาน ความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาข้อมูล ความถูกต้องของข้อมูล สิ่งเหล่านี้สหกรณ์จำเป็นต้องมีเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่สมาชิก รวมถึงบุคคลภายนอกที่ต้องการข้อมูลของสหกรณ์

สำหรับสหกรณ์ภาคการเกษตรของจังหวัดกำแพงเพชร ปัจจุบันได้รับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีในเรื่องของคอมพิวเตอร์ขึ้นมาใช้งานกันมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อการดำเนินงานดำเนินธุรกิจขององค์กร แต่ในขณะเดียวกันก็มีสหกรณ์การเกษตรที่ยังไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้เนื่องจากปริมาณงานยังใช้แรงงานคนแทนการคำนวณของเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ดี หรือแม้แต่สหกรณ์การเกษตรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์บางแห่งก็ยังใช้งานได้อย่างไม่เต็มประสิทธิภาพความสามารถซึ่งอาจจะมีสาเหตุ มีปัจจัยหลาย ๆ อย่างที่ทำให้การใช้งานไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

ซึ่งสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มาดำเนินงานธุรกิจในสหกรณ์นั้น ยังมีปัญหาในด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของงบประมาณการจัดซื้อที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอ การสนับสนุนจากองค์กรหรือส่วนงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก รวมไปถึงบุคลากรที่มาใช้งานด้านอุปกรณ์และด้าน โปรแกรมมักจะไม่ได้รับการอบรมการใช้งานในด้านต่างๆ ทำให้เวลาเกิดปัญหาจากการใช้งานไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาหรือดำเนินการต่อเนื่องได้ ทำให้การทำงานเกิดความล่าช้าได้ หรือแม้แต่สหกรณ์บางแห่งที่มีความพร้อมในด้านอุปกรณ์และ โปรแกรม แต่ขาดบุคลากรที่มีความสามารถที่จะทำงานเกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งบางครั้งพนักงานที่จะมาใช้งาน ต้องทำการศึกษาค้นคว้าการใช้งานจากคู่มือ ตำราเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

โดยในภาพรวมการใช้งานคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรนั้น เพียงแต่ใช้งานคอมพิวเตอร์เฉพาะด้านเท่านั้น สหกรณ์ที่มีโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูปในการทำงานก็จะเพียงแต่ใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเอง ไม่ได้ประยุกต์การใช้งาน โปรแกรมอื่นๆ เพื่อนำมาช่วยให้การดำเนินงานของสหกรณ์ หรือสหกรณ์ที่ปริมาณงานธุรกิจยังไม่มากพอ หรือยังมีปริมาณงานที่สามารถใช้การจดบันทึกลงในเอกสารแบบพิมพ์ สหกรณ์และพนักงานก็จะละเลยไม่สนใจที่ประยุกต์ใช้งานจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีใช้งาน เนื่องจากบางแห่งเห็นว่าเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนยากที่จะเข้าใจการใช้งาน จึงไม่มีแรงจูงใจในการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ตามมา และยังมีสหกรณ์ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้งานในด้านเพียงแค่พิมพ์จดหมาย พิมพ์เอกสารที่จะเสนอทางรายงานให้ผู้ตรวจสอบ ผู้อนุมัติที่มีอำนาจในการลงนามออกมาทางเครื่องพิมพ์เท่านั้น ขามเวลาปกติก็ไม่ได้ใช้งานส่วนตรงนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์ก็จะมีหน้าที่ไว้เพียงระดับสำนักงานเพื่อทำให้คู่มือสำนักงานมีความทันสมัย หรือไว้เพื่อใช้เป็นโปรแกรมที่อำนวยความสะดวกและความบันเทิงอย่างอื่น เช่น การดูหนัง การฟังเพลง หรือการเล่นเกมส์จากคอมพิวเตอร์

ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาถึงสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานในสหกรณ์ว่ามีศักยภาพมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ทำงาน และการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างไรบ้าง ทั้งทางด้านอุปกรณ์ ด้านโปรแกรม แม้แต่ด้านบุคลากรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ว่าได้มีการส่งเสริม การให้การศึกษาอบรมแก่ทรัพยากรบุคคลเหล่านี้ ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้งาน ใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะให้องค์กรประสบผลสำเร็จ รวมถึงการช่วยลดต้นทุน เพิ่มรายได้ หรือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้กับธุรกิจได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในสหกรณ์การเกษตร
2. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในงานสหกรณ์การเกษตร ด้านอุปกรณ์ โปรแกรม และบุคลากร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไข เพื่อพิจารณาใช้คอมพิวเตอร์ในงานสหกรณ์ต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงศักยภาพ ความสามารถของสหกรณ์การเกษตรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการดำเนินงานว่าควรปรับปรุงด้านอุปกรณ์ ด้านโปรแกรมการใช้งาน ด้านบุคลากรเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้งานได้อย่างไร
2. เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานสำหรับสหกรณ์การเกษตร หรือหน่วยงานอื่นที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ นำไปประยุกต์ ปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมต่อองค์กร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา และรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตและข้อจำกัดดังต่อไปนี้

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ศักยภาพของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร ที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการดำเนินงาน
2. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 80 คน
3. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย จะศึกษาในช่วง เดือน มกราคม 2547 – เดือน ธันวาคม 2547

นิยามศัพท์ทั่วไป

คอมพิวเตอร์ หมายถึง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มนุษย์พัฒนาขึ้นมา เพื่อช่วยให้การทำงานที่มีความสลับซับซ้อน หรือมีปริมาณมากเสร็จลงได้อย่างถูกต้องภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งทำงานตามคำสั่งที่เก็บไว้ในหน่วยความจำ เพื่อนำมาคำนวณ เปรียบเทียบให้ได้ผลลัพธ์ ซึ่งสามารถเก็บไว้เพื่อนำไปใช้ต่อไป

การติดต่อสื่อสารไร้พรมแดน หมายถึง การเชื่อมโยง การติดต่อสื่อสาร หรือ การกระทำการกรรมที่นำข่าวสาร สารสนเทศ จากผู้ส่งสาร (Sender) ที่อยู่คนละที่เพื่อส่งให้กับผู้รับสาร (Receiver)

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในบรรดาผู้ที่มีอาชีพเกษตรกรรม และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ มีจุดมุ่งหมายให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมร่วมกันช่วยเหลือกันและกัน

เทคโนโลยี หมายถึง การนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ในการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และการใช้งาน

ศักยภาพ หมายถึง ภาวะแฝง อำนาจ หรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดการพัฒนาหรือปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้ สามารถพัฒนาและก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้

ประสิทธิภาพ หมายถึง การดำเนินกิจกรรม หรือการทำงานให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่ได้วางไว้ ซึ่งต้องเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายว่าคุ้มค่าหรือไม่

อุปกรณ์ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ประกอบขึ้นเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ รวมถึงอุปกรณ์เสริมการทำงาน เช่น เครื่องพิมพ์ เป็นพิมพ์

โปรแกรม หมายถึง ชุดคำสั่งที่กำหนดให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานตามที่เราร้องการ ซึ่งเขียนมาจากภาษาคอมพิวเตอร์โดยนักเขียนโปรแกรม

บุคลากร หมายถึง เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน

การประหยัดต่อขนาดขององค์กร หมายถึง การกระทำกิจกรรมใด ๆ ที่มีผลต่อการประหยัดทั้งในด้านต้นทุน ด้าน เวลา ด้านสถานที่ และด้านบุคลากร

สารสนเทศ หมายถึง ผลสรุปที่ได้จากการนำข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิมาประมวลผลหรือแปรสภาพ เพื่อให้อยู่ในรูปของข่าวสารที่เป็นสาระประโยชน์สูงสุด เป็นข้อสรุปที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจของบุคคลระดับผู้บริหาร ได้ในเวลาที่รวดเร็ว และถูกต้อง

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ในการดำเนินงาน

ศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ หมายถึง ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อปฏิบัติงานทั้งในด้านอุปกรณ์และโปรแกรม

โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป หมายถึง ชุดคำสั่งโปรแกรมที่สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรนำมาใช้งานจะมีอยู่ 2 หน่วยงานที่สหกรณ์ใช้อยู่ คือ โปรแกรมสำเร็จรูปของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และโปรแกรมสำเร็จรูปของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ระบบปฏิบัติการ หมายถึง ชุดคำสั่งโปรแกรมที่นำมาติดตั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถดำเนินงานตามคำสั่งของผู้ปฏิบัติได้ ในที่นี้จะหมายถึง ระบบ Windows ซึ่งเป็นระบบปฏิบัติการที่นำมาใช้งานมากที่สุดบนเครื่องคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน

ระบบโปรแกรมสำนักงาน หมายถึง ชุดคำสั่งโปรแกรมที่นำมาติดตั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์หลังจากที่ได้ติดตั้งระบบปฏิบัติการ เพื่อนำมาใช้งานในด้านสำนักงาน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่อง การพิมพ์เอกสารงาน การคำนวณในรูปแบบตารางสำนักงาน หรือการนำเสนอในรูปแบบของ โปรแกรมสำนักงาน

ความรู้เกี่ยวกับด้านอุปกรณ์และโปรแกรม หมายถึง ความรู้ความสามารถของ เจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรในด้านเรื่องของการรู้จักชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เสริมอื่น หรือการ แก้ไขปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์กรณีที่เกิดจากการใช้งานในเรื่องของอุปกรณ์หรือชุดคำสั่ง โปรแกรม

การเชื่อมต่อระบบเครือข่าย หมายถึง การติดตั้งอุปกรณ์เสริมพิเศษที่สามารถทำให้ เครื่องคอมพิวเตอร์ในสหกรณ์การเกษตรแต่ละแห่งสามารถเชื่อมโยงในด้านของข้อมูลข่าวสารของ คอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องได้โดยที่การทำงานอยู่คนละแห่ง

การเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต หมายถึง การเชื่อมโยงต่อระบบด้านเครือข่ายที่สามารถทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ ของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร สามารถเชื่อมโยง ติดต่อข่าวสารด้านข้อมูล โดยสามารถติดต่อระบบเครือข่ายทั่วโลกได้

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของ สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีแนวคิดและทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ ศึกษาวิจัยซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความหมายของสหกรณ์การเกษตร
2. ข้อมูลของจังหวัดกำแพงเพชร และข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์
3. ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชร
4. จำนวน และประเภทสหกรณ์จำแนกตามเขตอำเภอ
5. จำนวนสหกรณ์การเกษตรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในจังหวัดกำแพงเพชร
6. ความหมายและลักษณะของศักยภาพ
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความหมายของสหกรณ์การเกษตร

คือ สหกรณ์ที่เกษตรกรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในด้านเงินทุน การผลิต การจำหน่ายและช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรสมาชิกให้ดีกว่าเดิม เพื่อเพิ่มพูนรายได้ ให้แก่เกษตรกร อาทิเช่น การให้สินเชื่อในการประกอบอาชีพทางการเกษตร การรับฝากเงิน การจัดหา สินค้าเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิก ตลอดจนการรวบรวมผลผลิตของสมาชิก ออกจำหน่ายหรือแปรรูปเพื่อเพิ่มรายได้และแก้ปัญหาให้แก่สมาชิก

คุณสมบัติของสมาชิก

1. ต้องเป็นเกษตรกร บรรลุนิติภาวะ และมีสัญชาติไทย
2. เป็นผู้ซื่อสัตย์ สุจริต ขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ รู้จักประหยัด
3. ตั้งบ้านเรือนและดำเนินงานเกษตรกรรมในท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์
4. ทำการเกษตร และมีรายได้จากการเกษตรพอที่จะชำระหนี้ของสหกรณ์
5. ไม่เป็นบุคคลทุพพลภาพ วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
6. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือมีหนี้สินล้นพ้นตัว
7. ไม่เคยถูกให้ออกจากสหกรณ์ใด ๆ แต่ถ้าถูกให้ออกโดยมีความผิด ต้องพ้นกำหนด 2 ปี นับแต่วันที่ถูกให้ออก

วัตถุประสงค์

1. จัดหาเงินทุนให้แก่สมาชิกกู้ยืม เพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพ และใช้จ่ายในครอบครัว โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำและเหมาะสม
2. ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออม โดยรับฝากเงินจากสมาชิก
3. จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรให้สมาชิก ตลอดจนสิ่งของอื่น ๆ ที่จำเป็นมาจำหน่ายให้สมาชิกในราคายุติธรรม
4. ช่วยเหลือสมาชิกในการจำหน่ายผลิตผลของสมาชิก รวบรวมหรือแปรรูปผลิตผลที่สมาชิก ผลิตได้ แล้วติดต่อจำหน่ายให้แก่สมาชิก
5. ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตรแผนใหม่ให้แก่สมาชิก ตลอดจนเทคนิคที่ทันสมัย และเหมาะสม

วิวัฒนาการของสหกรณ์

“สหกรณ์” แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า Co-operative เราแยกคำนี้ออกเป็น “สห” และ “กรณ์” เพื่ออธิบายดังนี้ “สห” (Co) แปลว่า ร่วมกันหรือด้วยกัน ส่วน “กรณ์” (Operative) แปลว่า การทำงาน เมื่อรวมกันแปลว่า การทำงานร่วมกัน แสดงให้เห็นแนวคิดของการทำงานร่วมกัน คิดด้วยกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ดีที่สุดด้วยกัน (ทิพย์ ทิพย์ชัยเมธา, 2527: 7)

วิวัฒนาการสหกรณ์ได้เริ่มและพัฒนามาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 โดยนายโรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen) ซึ่งเป็นผู้จัดการโรงงานทอผ้าในประเทศอังกฤษ ได้ช่วยเหลือโดยการปรับปรุงโรงงานทอผ้า ให้คนงานไปรวมกันอยู่ในรูปชุมชนที่เรียกว่า “ชุมชนสหกรณ์” (Co-operative Community) เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและการว่างงาน และได้รับการยกย่องให้เป็น “บิดาของสหกรณ์”

สำหรับประเทศไทยสหกรณ์ได้เริ่มเข้ามามีบทบาทในสมัยรัชกาลที่ 6 โดยพระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์พระองค์แรก ซึ่งได้นำเอาสหกรณ์แนวคิดในชนบทแบบไร้ไฟฟ้าเข้ามาใช้ นับว่าพระองค์ทรงเป็น “บิดาสหกรณ์ของไทย” และได้จัดตั้งสหกรณ์แห่งแรก เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 ที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีชื่อว่า “สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้” (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535)

จากวิวัฒนาการของสหกรณ์ที่ได้กล่าวถึง แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ได้มีการพัฒนาองค์กรของตนเองเรื่อยมา เพื่อที่จะสามารถทำให้ดำรงอยู่ได้ ดังวัตถุประสงค์ที่ได้จัดตั้งสหกรณ์ในแต่ละประเทศ แต่ละรูปแบบต่างกันไป ซึ่งสหกรณ์ได้ดำเนินธุรกิจโดยเน้นที่สมาชิกของสหกรณ์เองเป็นส่วนใหญ่ และมีบ้างที่ต้องติดต่อกับหน่วยงานภายนอก ไม่ว่าจะเป็นส่วนทางราชการ เอกชนเพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจและช่วยเหลือแก่สมาชิกของสหกรณ์

การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในปัจจุบันมีสมาชิกของอยู่มากมาย ธุรกิจที่ดำเนินการมีอยู่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการให้สมาชิกกู้ยืมเงิน การจำหน่ายสินค้าให้สมาชิก การรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก การให้บริการแก่สมาชิก รวมไปถึงกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การรับฝากเงิน การอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก เป็นต้น ซึ่งอุปกรณ์ทางด้านคอมพิวเตอร์นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สหกรณ์จะต้องมีเพื่อคอยเป็นเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านการจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การประมวลผล และอุปกรณ์เหล่านี้จะต้องเป็นอุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถดำเนินงานได้โดยไม่เกิดข้อบกพร่องในการใช้งาน มีประสิทธิภาพในการใช้งาน รวมถึงด้านโปรแกรมที่สหกรณ์ต้องนำมาใช้เพื่อให้สอดคล้องเป็นประโยชน์แก่สหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจ และสิ่งสำคัญที่สหกรณ์จะต้องมีนั่นก็คือ ด้านบุคลากรที่จะต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้อุปกรณ์ ใช้โปรแกรมเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ ให้เกิดความมั่นใจ

แก่สมาชิกของสหกรณ์ แก่ตัวเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์เอง รวมไปถึงบุคคลภายนอกที่จะต้องการข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือผู้ตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ รวมไปถึงข้อมูลทางรัฐบาลจะต้องรวบรวมเพื่อสามารถนำไปใช้งานในด้านอื่นได้

ข้อมูลของจังหวัดกำแพงเพชร และข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์

ในส่วนของจังหวัดกำแพงเพชร มีพื้นที่ประมาณ 8,607,490 ตารางกิโลเมตรอาชีพหลักในการทำการเกษตรกรรมได้แก่ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย ฝ้าย ถั่วเหลือง และ ถั่วเขียว พื้นที่การเกษตรจำนวน 3.2 ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วน 59.67% ของจังหวัด มีประชากรทั้งสิ้น 767,753 คน แบ่งเป็นชาย 381,890 คน หญิง 385,863 คน การปกครอง จังหวัดกำแพงเพชร แบ่งออกเป็น 9 อำเภอ และอีก 2 กิ่งอำเภอ มีอาณาเขตติดต่อกับเพื่อนบ้านดังนี้

- ทิศเหนือ ติดกับ จังหวัดตาก และสุโขทัย
- ทิศใต้ ติดกับ จังหวัดนครสวรรค์
- ทิศตะวันออก ติดกับ จังหวัดพิจิตร และพิษณุโลก
- ทิศตะวันตก ติดกับ จังหวัดตาก

ที่มา : ข้อมูลจังหวัดกำแพงเพชร, 2546 (ออน-ไลน์) . Available (<http://www.kamphaengphet.go.th>)

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร มีหน้าที่ส่งเสริม เผยแพร่ ให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ การดำเนินงาน หลักและวิธีการของสหกรณ์ให้แก่บุคลากรสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรในจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีสหกรณ์ทั้งสิ้น 51 สหกรณ์ แยกเป็นสหกรณ์การเกษตร 41 สหกรณ์ มีสมาชิก 16,829 คน สหกรณ์ออมทรัพย์ 6 สหกรณ์ มีสมาชิก 9,919 คน, สหกรณ์นิคม 3 สหกรณ์ มีสมาชิก 5,186 คน, สหกรณ์บริการ 1 สหกรณ์ มีสมาชิก 310 คน

ที่มา : ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์, 2546. (<http://www.cpd.go.th>)

ตาราง 1 ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชร ปีงบประมาณ 2546

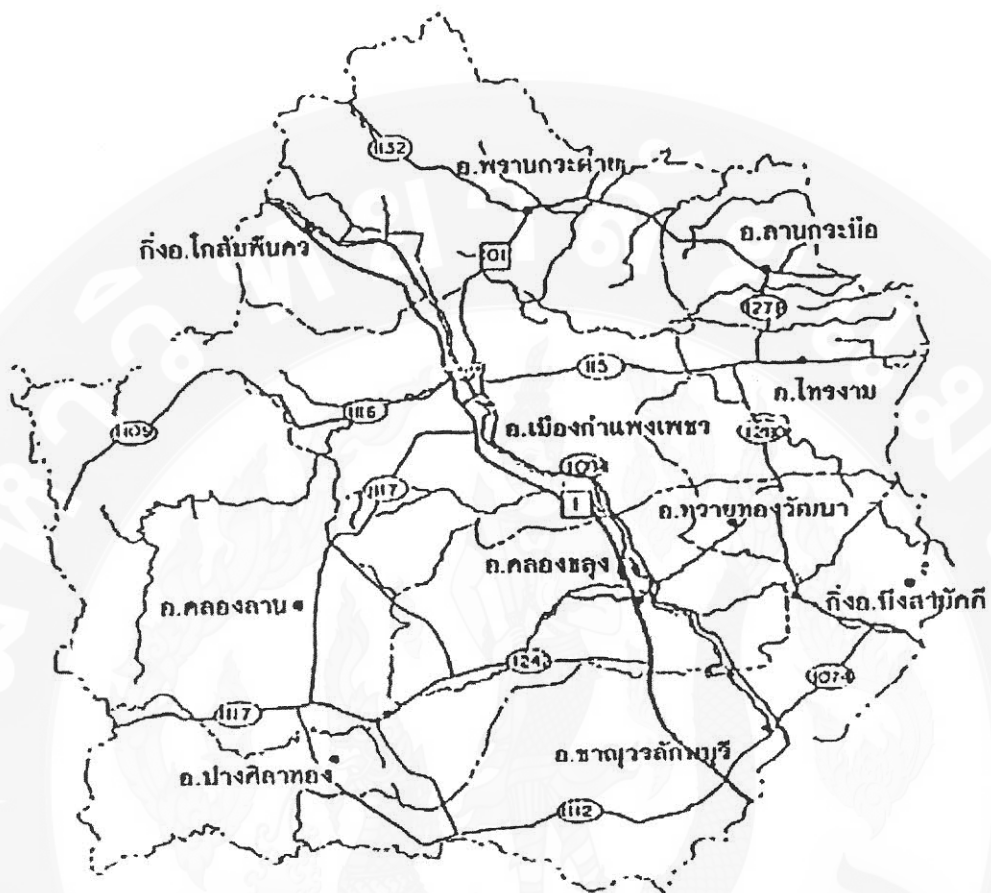
หน่วย : พันบาท

ประเภทสหกรณ์	ปริมาณธุรกิจ				รวม
	การให้กู้	ขายสินค้า	รวบรวมผลผลิต	การบริการ	
สหกรณ์การเกษตร	113,527.66	243,927.56	49,961.52	7,226.23	414,642.97
สหกรณ์นิคม	42,807.66	29,288.64	73,462.79	2,591.13	148,330.22
สหกรณ์ออมทรัพย์	2,797,689	-	-	-	2,797,689
สหกรณ์บริการ	1,434	71.70	-	-	1,505.70
รวม	2,955,458.32	273,287.90	123,604.31	9,817.36	3,362,167.89

(ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร, 2546)

จากจำนวนตัวเลขดังกล่าว จะเห็นได้ว่าจำนวนสหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชรอยู่หลายแห่ง ซึ่งมีสมาชิกที่ติดต่อกับสหกรณ์อยู่มาก มีธุรกิจที่ดำเนินงานคิดเป็นมูลค่ามหาศาล ซึ่งการดำเนินงานนั้น ต้องอาศัยความถูกต้อง รวดเร็ว ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ซึ่งแน่นอนว่าสหกรณ์ต้องอาศัยเครื่องมือที่สามารถทันแรง ประหยัดเวลาในการทำงาน เพื่อให้การทำงานของสหกรณ์มีประสิทธิภาพ ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่สมาชิก รวมไปถึงผู้บริหาร ซึ่งจะสามารถทำให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน และแข่งขันกับธุรกิจเอกชนอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดกำแพงเพชร

ระยะทางที่ใช้ในการเดินทางจากอำเภอเมือง ไปยังอำเภอต่าง ๆ

1. อำเภอพราหมณ์	25 กม.
2. อำเภอไตรงาม	42 กม.
3. อำเภอคลองขลุง	42 กม.
4. อำเภอคลองลาน	52 กม.
5. อำเภอทรายทองวัฒนา	53 กม.
6. อำเภอลานกระบือ	59 กม.
7. อำเภอชาลวาลักษณ์บุรี	70 กม.
8. อำเภอปางศิลาทอง	70 กม.
9. กิ่งอำเภอบึงสามัคคี	90 กม.
10. กิ่งอำเภอโกสัมพีนคร	32 กม.

ตาราง 2 แสดงจำนวน และประเภทสหกรณ์ จำแนกตามเขตอำเภอประจำปีบัญชี 2546

ลำดับ ที่	อำเภอ	ประเภทสหกรณ์					รวม แต่ละอำเภอ
		ในภาคเกษตร		นอกภาคเกษตร			
		เกษตร	นิคม	ออมทรัพย์	ร้านค้า	บริการ	
1	อ.เมืองกำแพงเพชร	12	2	6	1	1	22
2	อ.คลองขลุง	9	-	-	-	-	9
3	อ.ขาณุวรลักษบุรี	8	-	-	-	-	8
4	อ.โกสัมพีนคร	4	-	-	-	-	4
5	อ.คลองลาน	2	1	-	-	-	3
6	อ.พรานกระต่าย	1	-	-	-	-	1
7	อ.ลานกระบือ	1	-	-	-	-	1
8	อ.ทรายทองวัฒนา	1	-	-	-	-	1
9	อ.ปางศิลาทอง	1	-	-	-	-	1
10	อ.ไทรงาม	1	-	-	-	-	1
11	อ.บึงสามัคคี	1	-	-	-	-	1
รวม		41	3	6	1	1	52

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร, 2546

ตาราง 3 จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ปี 2546

ชื่อสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวน (เครื่อง)		อินเทอร์เน็ต	โปรแกรมสำเร็จรูป
		คอมฯ	พิมพ์		
1. สกก. ขาฉนวนลักษณะบุรี	1,574	6	5	✓	กรมส่งเสริมสหกรณ์
2. สกก. คลองขลุง	1,322	4	4	✓	กรมส่งเสริมสหกรณ์
3. สกก. ไทรงาม	800	6	4	✓	กรมส่งเสริมสหกรณ์
4. สกก. คลองลาน	750	2	1	✓	-
5. สกก. พรานกระต่าย	676	1	1	-	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
6. สกก. ลานกระบือ	557	3	2	-	กรมส่งเสริมสหกรณ์
7. สกก. วังบัว	196	3	4	✓	กรมส่งเสริมสหกรณ์
8. สกก. ปฏิรูปที่ดินขาฉนวนลักษณะบุรี	903	3	2	-	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
9. สกก. บึงสามัคคี	419	5	4	✓	กรมส่งเสริมสหกรณ์
10. สกก. ปฏิรูปที่ดินคลองลาน	1,137	1	1	✓	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
11. สกก. อพ.แม่নারี	289	3	4	✓	กรมส่งเสริมสหกรณ์
12. สกก. ผู้ใช้น้ำคลองขลุง	251	3	3	✓	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
13. สกก. ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านเกาะตาล	275	1	1	✓	-
14. สกก. ผู้ใช้น้ำคณชีพัฒนา	643	5	3	-	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
15. สกก. ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านท่าช้าง	148	ใช้ร่วมกับสหกรณ์ผู้ใช้น้ำคลองขลุง			
16. สกก. ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหาดชะอม	662	2	2	-	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
17. สกก. ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านเกาะฝ้าย	399	1	1	-	-
18. สกก. ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านท่ามะเขือ	340	ใช้ร่วมกับสหกรณ์ผู้ใช้น้ำคลองขลุง			
19. สกก. ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านทองคั้ง	232	ใช้ร่วมกับสหกรณ์ผู้ใช้น้ำคลองขลุง			
20. สกก. ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านโคกไต้	348	1	2	-	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
21. สกก. ผู้ใช้น้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านวังแหม	51	ใช้ร่วมกับสหกรณ์ผู้ใช้น้ำคลองขลุง			
22. สกก. ชาวไร่อ้อยกำแพงเพชร	425	2	1	-	-
23. สกก. ชาวไร่อ้อยขาฉนวนลักษณะบุรี	126	2	3	-	-

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร (2546)

ความหมายและลักษณะของศักยภาพ

คำว่า ศักยภาพ (competency) ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายความว่า ภาวะแฝง อำนาจ หรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้พัฒนา หรือให้ปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้

ไพศาล มะระพะฤกษ์วรรณ (2539: 271-272, อ้างโดย เพ็ญจันทร์, 2545) กล่าวถึง ศักยภาพ ตามความหมายในหนังสือ The McGrawHill 36 hour managment ของ Lester R. Bittel หมายถึง ความสามารถในการใช้ทักษะ (Skill) อย่างใดอย่างหนึ่ง มีการศึกษาที่สนับสนุนแนวคิดนี้ได้แก่ ผลการวิจัยของบริษัท AT & T ซึ่งกล่าวไว้ว่าข้อเท็จจริงพื้นฐานในการสั่งงาน การตื่นตัวต่อเหตุการณ์ การปรับอารมณ์ การรู้จักตนเอง การมอบหมายงาน และความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลภายในและภายนอกองค์กร และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การเรียนรู้และพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การบริหารเวลา การมอบหมายงาน การสร้างความร่วมมือ และการบริหารงานที่ไม่ก่อให้เกิดความเครียด

กองวิจัยทางการศึกษา (2540: 3) อธิบายความหมายของ ศักยภาพ ว่า คือ ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ผสมผสานกับคุณสมบัติและคุณลักษณะที่แฝงอยู่ในตัวผู้เรียนจนเกิดเป็นความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะที่ตกตะกอนติดตัวนอกเหนือจากความรู้ในเนื้อหาวิชาหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กรมวิชาการ (2542: 13) ได้เสนอว่า การพัฒนาศักยภาพของบุคคลในการดำเนินชีวิตยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อที่จะให้มีชีวิตอยู่อย่างสมบูรณ์หรือเป็นสุขได้นั้น จำเป็นต้องพัฒนาใน 3 ด้าน คือ 1) การพัฒนาตน ด้านการเรียนรู้ การคิด การสื่อสาร 2) การพัฒนางาน ด้านการจัดการ การทำงานร่วมกับผู้อื่น 3) การพัฒนาสังคม ด้านการควบคุมตนเอง ความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละ และมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสังคม

ดังนั้นในการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับเรื่องศักยภาพของการใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร ก็เพื่อที่จะศึกษาถึงประสิทธิภาพของอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ที่สหกรณ์แต่ละแห่งในจังหวัดกำแพงเพชรใช้งานอยู่ มีลักษณะที่เหมาะสม หรือมีคุณสมบัติในการใช้งานอย่างไรบ้าง เหมาะสมกับการใช้งานของสหกรณ์หรือไม่ รวมถึงบุคลากรที่ต้องใช้โปรแกรมและใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการทำงาน จะสามารถทำให้การทำงานของแต่ละบุคคล มีประสิทธิภาพ รวมถึงปัญหาที่เกิดจากการใช้อุปกรณ์ หรือการใช้งานคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลได้มาจากการสำรวจจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สหกรณ์ และจากการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารของสหกรณ์ในแต่ละสหกรณ์ด้วย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(Related Literature and Related Researches)

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาสภาพและแนวทางในการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” กล่าวไว้ว่า หน่วยงานได้พัฒนาบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีโดยให้การอบรมโดยมีวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้อบรมให้ รองลงมาคือด้านสถานที่และอุปกรณ์ หน่วยงานจะมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดงบประมาณในการอบรม การขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ และบุคลากรในการดำเนินงาน การพัฒนาบุคลากรส่วนใหญ่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรภายในหน่วยงาน ใช้วิธีการจัดฝึกอบรมภายในและการส่งบุคลากรไปฝึกอบรมภายนอก โดยใช้งบประมาณของหน่วยงาน มีการติดต่อประสานงานเพื่อพัฒนาบุคลากร แนวทางในการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีในอนาคต ควรมีการสำรวจความต้องการพัฒนาบุคลากร การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ วิทยากร แล้วนำมาวิเคราะห์จัดทำเป็นสารสนเทศ เผยแพร่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ CD-ROM และ Internet พัฒนาบุคลากรควร มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อประสานงานและประเมินผลงาน

กรมวิชาการ (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาและการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา” กล่าวไว้ว่า แนวทางในการนำคอมพิวเตอร์ไปพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญในการใช้คอมพิวเตอร์ โดยกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์และนโยบายของโรงเรียน เพื่อให้ครูและนักเรียนทันต่อเหตุการณ์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและใช้ในการศึกษาต่อหรือนำไปประกอบอาชีพ พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์โดยส่งไปอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดเอกสารที่เกี่ยวข้องไว้ในห้องสมุดคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า จัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน เครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้านให้เป็นระบบเดียวกับที่โรงเรียน เพื่อจะได้ทำงานสานต่อจากที่โรงเรียน สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการเรียนรู้คอมพิวเตอร์จากแหล่งต่าง ๆ มีโปรแกรมหลากหลายใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลที่มีสาระและประโยชน์ ควรจะมีศูนย์คอมพิวเตอร์ บริการอินเทอร์เน็ตประจำชุมชนและมีผู้มีความรู้ความชำนาญที่จะให้คำแนะนำได้

สายสุดา ปิ่นตระกูล (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของบุคลากรของบริษัทยูไนเต็ด อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด” กล่าวไว้ว่า บุคลากรของบริษัทยูไนเต็ดฯ มีความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของ เป็นรายด้านพบว่า บุคลากรมีความต้องการสารสนเทศทางด้านเทคโนโลยีในรูปแบบของอินเทอร์เน็ตในระดับมาก ในแนวความคิดของผู้บริหารเห็นว่าสารสนเทศทางเทคโนโลยี จะช่วยให้การพัฒนาบุคลากร โดยเปลี่ยนวิธีการสอนและฝึกอบรมเป็นการสร้างความใฝ่รู้และศึกษาด้วยตนเอง และด้านแหล่งเทคโนโลยีสารสนเทศควรจัดการประชุม สัมมนาระหว่างหน่วยงานในวงการเดียวกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างหน่วยงาน

จิตวัฒน์ นุราเจริญ และคณะ (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ของผู้ประกอบการในงานธุรกิจในเขตเทศบาล อ.เมือง จ.ลำปาง กล่าวไว้ว่า ร้อยละ 51 ของผู้ประกอบการจะนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในกิจการเพียง 1 เครื่อง เนื่องจากธุรกิจส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก และเพิ่งมีการเริ่มใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยงาน ผู้ประกอบการเห็นว่าปัจจุบันเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ตนนำมาใช้ในกิจการมีความเหมาะสมกับธุรกิจของตนร้อยละ 43 มีความจำเป็นในการแข่งขัน ร้อยละ 42 ซื้อตามราคาร้อยละ 31 ซื้อตามคุณภาพสินค้าร้อยละ 41 การส่งเสริมการขายมีผลต่อการเลือกซื้อร้อยละ 35 การบริการหลังการขายและการรับประกันมีผลต่อการซื้อร้อยละ 61 เลือกซื้อเพราะอะไหล่หาง่าย ความน่าเชื่อถือของตัวแทน และภาวะเศรษฐกิจร้อยละ 41 และได้สรุปว่าในการประกอบธุรกิจมีการแข่งขันในการให้บริการลูกค้า ผู้ประกอบการจึงนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในกิจการเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดระบบงานให้ง่าย สะดวก รวดเร็วขึ้นซึ่งจะสามารถทำให้ธุรกิจของตนแข่งขันกับธุรกิจอื่นได้

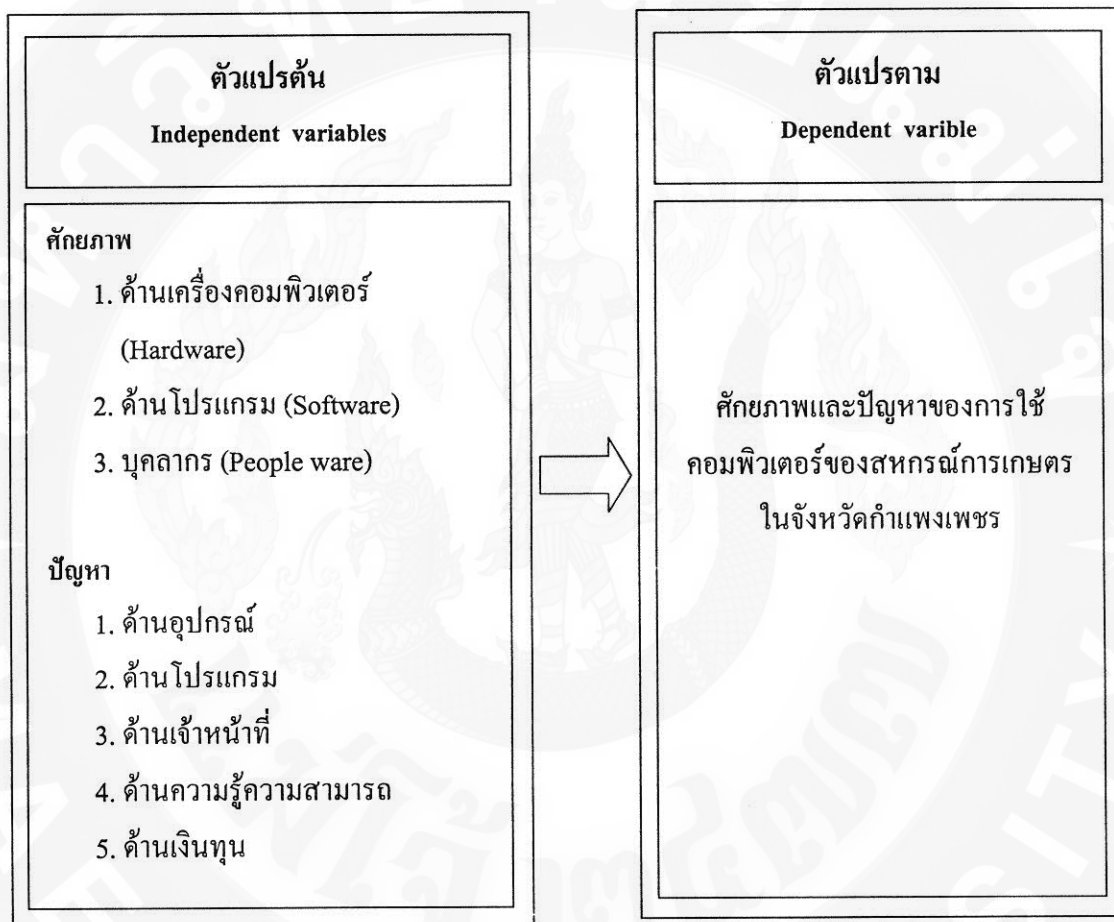
สุจินต์ มิ่งขวัญ (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรกรรม” กล่าวไว้ว่า การใช้สารสนเทศของผู้บริหารคือ ได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ และไม่เป็นปัจจุบันเท่าที่ควร การขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย การขาดบุคลากรที่มีความรู้เรื่องระบบสารสนเทศ ทำให้ระบบสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เอื้อต่อการนำไปใช้ในการบริหารงาน ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านข้อมูลสารสนเทศเห็นว่า ควรมีการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวางแผนบริหาร คือ การพัฒนาระบบการจัดเก็บ ระบบประมวลผล และพัฒนาระบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งในการพัฒนาระบบควรนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ทุกขั้นตอน เพราะจะทำให้ระบบมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และสามารถสนองตอบความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น

ดร.สุภา อังกระวรรณท์ (2539) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ทัศนคติและความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่” กล่าวไว้ว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่มีราคาแพง มีความยุ่งยากซับซ้อน ต้องใช้เวลามากในการเรียนรู้ให้เข้าใจ ซึ่งอาจารย์ร้อยละ 69 เห็นว่าเวลาและความพยายามในการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ไม่มีส่วนในการนำไปพิจารณาความดีความชอบ และไม่มีแรงจูงใจในการเรียนรู้ ด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่อาจารย์ต้องการเรียนรู้ คือ โปรแกรมสถิติ (ร้อยละ 43) โปรแกรมกราฟฟิคกับ Dbase (ร้อยละ 42) ส่วนโปรแกรม CAI และ Windows นั้นระบุว่าต้องการเรียนรู้ (ร้อยละ 33) อาจารย์ระบุว่า ถ้าภาควิชาจัดการฝึกอบรมจะเข้าร่วมอบรมด้วย เพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อฝึกฝนการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยการเรียนการสอน และต้องการฝึกฝนการใช้โปรแกรมต่าง ๆ และได้สรุปว่า ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์สามารถพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อให้เกิดความรู้ความสามารถ และนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงทั้งส่วนตนและส่วนรวมต่อไป

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา” ได้กล่าวถึงปัญหาในการทำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ดังนี้ 1) ปัญหาด้านบุคลากร คือ บุคลากรขาดการอบรมความรู้อย่างต่อเนื่อง ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดความรู้ด้าน Software และการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ 2) ปัญหาด้านอุปกรณ์ คือ มีอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับบุคลากรในการใช้งาน มีอุปกรณ์ที่เป็นรุ่นเก่า (ล้าสมัย) และอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับการเรียนการสอน 3) ปัญหาด้านการบริหารจัดการ คือ ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ Hardware และ Software ระบบการจัดการ ระบบการทำงาน ไม่ถูกต้อง คือ ไม่มีความรู้ด้านระบบการบริหารจัดการด้านคอมพิวเตอร์นั่นเอง

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย
(Conceptual framework of research)

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ศักยภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์ ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ ถูกต้อง น่าเชื่อถือได้โดยศึกษารวบรวมข้อมูลให้เป็นไปตามหลักการทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและมีวิธีการดำเนินการวิจัยแสดงตามลำดับดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

สถานที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อดำเนินงาน ที่ได้ศึกษามืออยู่ 9 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ คือ เมืองกำแพงเพชร ขามูร์ลักษบุรี คลองขลุง พรานกระต่าย ไทรงาม ลานกระบือ คลองลาน ทวายทองวัฒนา ปางศิลาทอง กิ่งอำเภอบึงสามัคคี และ กิ่งอำเภอโกสัมพีนคร

ประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรที่เป็นผู้ใช้คอมพิวเตอร์ ในจำนวน 9 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอของจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีจำนวนสหกรณ์การเกษตรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ 23 สหกรณ์ มีเจ้าหน้าที่ที่ใช้คอมพิวเตอร์ทั้งสิ้น 80 คน
(สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร, 2546)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ตามแนววัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ส่วนที่ 1	สอบถามเกี่ยวกับ	ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร จังหวัดกำแพงเพชร
ส่วนที่ 2	สอบถามเกี่ยวกับ	ข้อมูลเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร จังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
ส่วนที่ 3	สอบถามเกี่ยวกับ	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ของงานสหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชร

วิธีการรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้
2. ผู้วิจัยสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชรจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร
3. ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ณ สถานที่ดำเนินการวิจัยแต่ละแห่งจนครบ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ประมวลผล สรุป และเขียนรายงานการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในจังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย ข้อมูลด้านทั่วไปของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ข้อมูลเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่และสหกรณ์การเกษตร ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงานสหกรณ์
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ วารสาร บทความ และรวมถึงข้อมูลทางสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และงานวิจัยที่ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้แล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาจัดหมวดหมู่ให้อยู่ในลักษณะของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการวิเคราะห์โดยอาศัยสถิติอย่างง่าย เช่น ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

บทที่ 4
ผลการวิจัยและวิจารณ์

การศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ทัศนภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรใน
จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาข้อมูลคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่
สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
3. เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ของ
งาน สหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรในจังหวัด
กำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการดำเนินงาน จำนวน 80 คน ซึ่งการนำเสนอผลงานการวิจัยครั้ง
นี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการวิจัยและวิจารณ์ให้เป็นส่วนเดียวกัน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูป
ของตาราง ข้อมูลประกอบคำบรรยายและความเรียงเป็นตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร
จังหวัดกำแพงเพชร

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ความรู้ความ
สามารถของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจังหวัด
กำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่
เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงานสหกรณ์ ใน
จังหวัดกำแพงเพชร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร
เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ทำงาน แผนกงานที่ทำ รายได้ต่อเดือน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	32	40.0
ชาย	48	60.0
รวม	80	100.0
อายุ		
15 – 20 ปี	4	5.0
21 – 25 ปี	8	10.0
26 – 30 ปี	24	30.0
31 – 35 ปี	9	11.3
36 – 40 ปี	17	21.3
41 – 45 ปี	15	18.8
50 ปีขึ้นไป	3	3.6
รวม	80	100.0
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	3	3.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	12.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	12	15.0
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	1	1.3
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	21	26.2
ปริญญาตรี	33	41.2
รวม	80	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะเวลาที่ทำงาน		
1 – 5 ปี	36	45.0
6 – 10 ปี	22	27.5
11 – 15 ปี	13	16.2
16 – 20 ปี	8	10.0
21 – 25 ปี	1	1.3
รวม	80	100.0
แผนงานที่ทำ		
แผนบุคคล	1	1.3
แผนธุรการ	12	15.0
แผนการตลาด	7	8.8
แผนบัญชี – การเงิน	33	41.2
แผนการผลิต	1	1.3
แผนบริการ	12	15.0
อื่น ๆ	14	17.4
รวม	80	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	14	17.5
5,001 – 6,000 บาท	15	18.8
6,001 – 7,000 บาท	17	21.2
7,001 – 8,000 บาท	5	6.3
8,001 – 9,000 บาท	4	5.0
9,001 บาทขึ้นไป	25	31.2
รวม	80	100.0

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 26 – 30 ปี รองลงมาคืออายุ 36 – 40 ปี ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี รองลงมาจบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ระยะเวลาที่ทำงานในหน่วยงานนี้ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 1 – 5 ปี รองลงมาอยู่ที่ 6 – 10 ปี แผนกของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในแผนกบัญชี-การเงิน รองลงมาอยู่ในแผนกสินเชื่อ รายได้ต่อเดือนของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้ตั้งแต่ 9,001 บาท ขึ้นไป รองลงมาคือรายได้ระหว่าง 6,001 – 7,000 บาท

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประสบการณ์การเรียนรู้ การทำงาน หน่วยงาน และ สถานที่เคยทำงาน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- เคยเรียนคอมพิวเตอร์ระหว่างกำลังศึกษา	50	62.5
- ทำงานหน่วยงานอื่นมาก่อน	65	81.3
ประสบการณ์การทำงาน		
รัฐบาล	15	18.8
รัฐวิสาหกิจ	2	2.5
บริษัท/เอกชน	45	56.3
ธุรกิจส่วนตัว	3	3.8
ไม่มีประสบการณ์	15	18.6
รวม	80	100.0

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เคยรับการอบรมการใช้งานคอมพิวเตอร์ในระหว่างที่กำลังศึกษา เคยมีประสบการณ์ในการทำงานหน่วยงานอื่นมาก่อน ซึ่งหน่วยงานที่ผู้ให้ข้อมูลเคยทำมาส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานของบริษัทเอกชน

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ และความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่สหกรณ์
การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร**

เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล และศึกษาภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัย ดังนี้

- ด้านอุปกรณ์ (Hardware)
- ด้านโปรแกรม (Software)
- ด้านบุคลากร (People ware)

ตาราง 6 ศักยภาพในด้านอุปกรณ์ (Hardware) และด้าน โปรแกรม (Program) ของเจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อมูล

ศักยภาพด้านอุปกรณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวที่บ้าน	47	58.7
- ความรู้เกี่ยวกับด้านอุปกรณ์ (Hardware)	9	11.3
- มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นประจำทุกวัน	58	72.5
การใช้คอมพิวเตอร์ในแต่ละวันของเจ้าหน้าที่		
1 – 2 ชั่วโมง	32	40.0
3 – 4 ชั่วโมง	30	37.4
5 – 6 ชั่วโมง	9	11.3
7 ชั่วโมงขึ้นไป	9	11.3
รวม	80	100.0

ตาราง 6 (ต่อ)

ศักยภาพด้านโปรแกรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสามารถในการใช้ระบบปฏิบัติการ		
MS-DOS	19	23.8
Windows 3.11	12	15.0
Windows 95	52	65.0
Windows 98	62	77.5
Windows 2000	21	26.3
Windows XP	9	11.3
ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำนักงาน		
Word	67	83.8
Excel	59	73.8
Power Point	14	17.5
Access	4	5.0
ความสามารถในระบบโปรแกรมสำนักงาน		
Office 97	68	85.0
Office 2000	34	42.5
Office XP	4	5.0
Office Pladao	1	1.3

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะมีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้งานอยู่ที่บ้าน แต่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีความรู้ในด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้ใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นประจำทุกวัน ซึ่งโดยเฉลี่ยใช้วันละประมาณ 1 – 2 ชั่วโมง รองลงมาคือ 3 – 4 ชั่วโมง ความสามารถในการใช้งานระบบปฏิบัติการส่วนใหญ่คือ Windows 98 รองลงมาคือ Windows 95 ความสามารถในการใช้งานโปรแกรมสำนักงานส่วนใหญ่คือ MS-Word รองลงมาคือ MS-Excel และความสามารถในการใช้ระบบโปรแกรมสำนักงานคือ MS-Office 97 รองลงมาคือ MS-Office 2000

ตาราง 7 ศักยภาพในด้านอุปกรณ์ (Hardware) และโปรแกรม (Program) ของสหกรณ์การเกษตร

ศักยภาพด้านอุปกรณ์และโปรแกรม	จำนวน (สหกรณ์)	ร้อยละ
- มีการเชื่อมต่อเครือข่ายระบบ Internet	10	43.5
- สหกรณ์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป	14	60.9
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์		
1 เครื่อง	5	21.7
2 เครื่อง	4	17.4
3 เครื่อง	5	21.7
4 เครื่องขึ้นไป	5	21.7
ใช้ร่วมกับสหกรณ์อื่น	4	17.5
รวม	23	100.0
ในหน่วยงานมีเครื่องพิมพ์ (ปริ้นเตอร์)		
1 – 2 เครื่อง	10	43.5
3 – 4 เครื่อง	8	34.8
5 – 6 เครื่อง	1	4.4
ใช้ร่วมกับสหกรณ์อื่น	4	17.3
รวม	23	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า สหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการใช้งานระบบ Internet แต่สหกรณ์ส่วนใหญ่ได้ดำเนินการใช้โปรแกรมสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์แล้ว ซึ่งสหกรณ์ส่วนใหญ่มีเครื่องพิมพ์ใช้งานในสำนักงาน 1 - 2 เครื่อง รองลงมาคือ 3 - 4 เครื่อง ส่วนจำนวนคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน มี 1 เครื่อง อยู่ 5 สหกรณ์ มี 2 เครื่องอยู่ 4 สหกรณ์ มี 3 เครื่องอยู่ 5 สหกรณ์ และมี 4 เครื่องขึ้นไปอยู่ 5 สหกรณ์

ตาราง 8 ศักยภาพในด้านบุคลากร (People ware) ของสหกรณ์การเกษตร

ศักยภาพด้านบุคลากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- เจ้าหน้าที่ที่เคยได้รับการอบรมด้าน Hardware	21	26.3
- เจ้าหน้าที่ที่เคยได้รับการอบรมด้าน Software	32	40.0
- การใช้งาน Internet เพื่อสืบค้นข้อมูล	36	45.0
การอบรมคอมพิวเตอร์ได้รับจาก		
- รัฐบาล	12	15.0
- เอกชน	13	16.3
- สหกรณ์	15	23.8
- สถาบันการศึกษา	10	12.5
ค่าใช้จ่ายในการอบรมต่อครั้ง		
500 – 1,000 บาท	30	37.5
1,001 – 1,500 บาท	4	5.0
1,501 – 2,000 บาท	7	8.8
2,001 – 2,500 บาท	1	1.3
ในระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ได้รับ		
อบรม/สนับสนุนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดย		
- อบรมโดยใช้บุคลากรภายใน	7	8.8
- อบรมโดยใช้บุคลากรภายนอก	35	33.8
- จัดหาดำรามาให้ศึกษา	18	22.5

จากตาราง 8 พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมการใช้งานด้าน Hardware และด้าน Software และส่วนน้อยที่สามารถใช้งานด้าน Internet ได้ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมส่วนใหญ่จะได้รับจากสหกรณ์ของตนเองเป็นผู้อบรมให้ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการอบรมต่อครั้งส่วนใหญ่จะอยู่ในระหว่าง 500 – 1,000 บาทเอง และในเวลา 1 ปีที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่จะได้รับการอบรมโดยใช้บุคลากร ภายนอกเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือการจัดหาดำรามาให้ศึกษา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ศักยภาพของการใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร โดยได้ใช้หลักการสังเกต การสอบถาม และการทดลองใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ จากตัวอย่างแบบสอบถามที่สำรวจ รวมถึงการเข้าไปตรวจดูการทำงานของสหกรณ์ที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการทำงาน การเก็บข้อมูลจากทางสอบถามเจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อที่จะนำข้อมูลเหล่านี้มารวบรวมและประเมินศักยภาพของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งศักยภาพในแต่ละด้านได้แบ่งออกเป็นลำดับขั้น โดยดูจากความสามารถในด้านอุปกรณ์ (Hardware) ด้านโปรแกรม (Software) และด้านบุคลากร (People ware) โดยวิเคราะห์จากความพึงพอใจของผู้วิจัยที่ได้ทดลองใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ รวมถึงความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และเพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาของผู้สนใจ ผู้วิจัยได้แบ่งลำดับของศักยภาพไว้ดังนี้

โดยการใช้สูตรค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight mean score : WMS)

เพื่อใช้วิเคราะห์ศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร ใช้สูตรประยุกต์คำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับศักยภาพ (ประกอบ กรรณสูตร, 2538) ดังนี้

$$WMS = \frac{3 f_1 + 2 f_2 + 1 f_3}{TNR}$$

WMS = คำนวณน้ำหนักเฉลี่ยของระดับศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร
จำนวนผู้ให้ข้อมูลที่เลือกตอบว่า

f_1 = ศักยภาพมาก (3 คะแนน)

f_2 = ศักยภาพปานกลาง (2 คะแนน)

f_3 = ศักยภาพน้อย (1 คะแนน)

TNR = จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด (total number rating)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาศักยภาพของการใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตร และได้กำหนดการประเมินค่า (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับของศักยภาพ
2.21 – 3.00	มาก
1.61 – 2.20	ปานกลาง
1.00 – 1.60	น้อย

ตาราง 9 แสดงศักยภาพด้านอุปกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านอุปกรณ์ (Hardware)	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1. เครื่องคอมพิวเตอร์			
- ความเร็วในการประมวลผล	1,001 MHZ ขึ้นไป	501 – 1,000 MHZ	0 – 500 MHZ
- ความจุของข้อมูล	10.1 GB ขึ้นไป	5.1 – 10.0 GB	0 – 5 GB
- การเชื่อมต่อระบบ Internet	3 เครื่องขึ้นไป	1 – 2 เครื่อง	ไม่มีการเชื่อมต่อ
- การเชื่อมต่อระบบเครือข่าย	3 เครื่องขึ้นไป	1 – 2 เครื่อง	ไม่มีการเชื่อมต่อ
- อุปกรณ์เสริมอื่น ๆ	Handy Drive, Scanner	CD-Writer, กล้อง Digital	Modem, Speaker
2. เครื่องพิมพ์งาน (Printer)			
- ความละเอียด/ชัดเจนในการพิมพ์	เครื่อง Laser	เครื่อง Inkjet	เครื่อง Dot matrix
- จำนวนเครื่องพิมพ์งาน	3 เครื่องขึ้นไป	2 เครื่อง	1 เครื่อง

ตาราง 10 สรุปศักยภาพด้านอุปกรณ์ของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านอุปกรณ์ (Hardware)	จำนวนเครื่อง (ร้อยละ)			ระดับศักยภาพ
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
1. เครื่องคอมพิวเตอร์				
- ความเร็วในการประมวลผล	6 (26.1%)	10 (43.5%)	7 (30.4%)	1.95 (ปานกลาง)
- ความจุของข้อมูล	12 (52.5%)	5 (21.7%)	6 (25.8%)	2.26 (มาก)
- การเชื่อมต่อระบบ Internet	-	10 (43.5%)	13 (56.5%)	1.43 (น้อย)
- การเชื่อมต่อระบบเครือข่าย	2 (8.7%)	2 (8.7%)	19 (82.6%)	1.26 (น้อย)
- อุปกรณ์เสริมอื่น ๆ	-	-	23 (100%)	1.00 (น้อย)
2. เครื่องพิมพ์งาน (Printer)				
- ความละเอียด/ชัดเจนในการพิมพ์	3 (6.2%)	24 (50.0%)	21 (43.8%)	1.62 (ปานกลาง)
- จำนวนเครื่องพิมพ์งาน	9 (39.1%)	4 (17.4%)	10 (43.5%)	1.95 (ปานกลาง)

จากตาราง 10 พบว่าศักยภาพความเร็วในการประมวลผลเครื่องคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชรนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ที่ใช้ยังเป็นเครื่องรุ่นเก่าแต่ยังสามารถใช้งานได้ตามปกติ ซึ่งก็ยังไม่เต็มประสิทธิภาพการทำงานมากนัก แต่ในส่วนของปริมาณความจุของหน่วยเก็บรวบรวมข้อมูล จะอยู่ในระดับที่มีศักยภาพมากเนื่องจากเป็นอุปกรณ์ที่สามารถจะเพิ่มเติมได้ง่ายและราคาไม่แพง นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าในด้านอุปกรณ์สหกรณ์เพียงแต่นำมาใช้แค่พิมพ์รายงานบางส่วนออกมาทางเครื่องพิมพ์เท่านั้น ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่สำคัญ ด้านการเชื่อมต่อเครือข่าย ด้านอินเทอร์เน็ต และด้านอุปกรณ์เสริมอื่น ๆ สหกรณ์ยังไม่กล้าที่ลงทุนเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้งาน เนื่องจากติดขัดในเรื่องของงบประมาณการจัดซื้อ ด้านความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ด้านปริมาณของงานเมื่อเทียบกับความจำเป็นต่อการใช้งาน ในด้านของเครื่องพิมพ์งานนับว่าเป็นอุปกรณ์ที่มีศักยภาพปานกลางในเรื่องของความละเอียดความชัดเจนในการพิมพ์รายงานเนื่องจากการใช้เครื่องพิมพ์แบบพ่นหมึก ซึ่งมีราคาถูก สามารถพิมพ์รายงานออกมาในรูปแบบสีและขาวดำได้ การดูแลบำรุงรักษาก็ทำได้ไม่ยาก คุณภาพการทำงานพอใช้ได้ สหกรณ์แต่ละแห่งจึงนิยมใช้เครื่องพิมพ์ชนิดนี้กันมากขึ้น

ตาราง 11 แสดงศักยภาพด้านโปรแกรมของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านโปรแกรม (Software)	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1. โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อจัดทำบัญชี	สหกรณ์เขียนใช้เอง	กรมส่งเสริมสหกรณ์ - กรมตรวจบัญชี สหกรณ์	ไม่ใช่
2. การใช้โปรแกรมสำนักงาน			
- Windows	Me, XP	98, 2000	3.1x
- MS Office	XP	97, 2000	3.1x
- Internet	3 เครื่องขึ้นไป	2 เครื่อง	0 – 1 เครื่อง
- Multimedia			
- Windows	Me, XP	98, 2000	3.1x
- Internet	3 เครื่องขึ้นไป	2 เครื่อง	0 – 1 เครื่อง

ตาราง 12 สรุปศักยภาพด้านโปรแกรมของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านโปรแกรม (Software)	จำนวนเครื่อง (ร้อยละ)			ระดับศักยภาพ
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
1. โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อจัดทำบัญชี	2 (8.7%)	14 (60.1%)	7 (31.2%)	1.61 (ปานกลาง)
2. การใช้โปรแกรมสำนักงาน				
- Windows	4 (7.4%)	46 (85.2%)	4 (7.4%)	2.00 (ปานกลาง)
- MS Office	2 (3.7%)	48 (88.9%)	4 (7.4%)	1.96 (ปานกลาง)
- Internet	-	-	23 (100%)	1.00 (น้อย)
- Multimedia (Windows+Internet)	4 (5.2%)	46 (59.7%)	27 (35.1%)	1.70 (ปานกลาง)

จากตาราง 12 พบว่าศักยภาพด้านโปรแกรมของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร นั้นอยู่ในระดับที่ถือว่าปานกลาง ซึ่งโปรแกรมจัดทำบัญชีสำเร็จรูปของสหกรณ์ส่วนใหญ่จะใช้ของหน่วยงานกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แต่เจ้าหน้าที่ผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการทำงานของสหกรณ์ยังขาดทักษะในการใช้งานด้านโปรแกรมอยู่มาก ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ใช้งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่มักจะไม่ได้รับการอบรมการใช้งาน ซึ่งโปรแกรมต่างๆ ได้ประยุกต์เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก หากเจ้าหน้าที่ขาดความสนใจ ละเลยในการฝึกทักษะความรู้ จะทำให้ไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการใช้งาน ทำให้ล้าหลังได้ เจ้าหน้าที่บางคนที่ใช้งานคอมพิวเตอร์ได้ดี ส่วนใหญ่เกิดจากการสอบถามกับผู้ร่วมงานเอง หรือเกิดจากการศึกษา การอ่านตำราคู่มือการใช้งาน และในส่วนของโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อจัดทำบัญชี หากสหกรณ์ในแต่ละแห่งได้นำโปรแกรมมาติดตั้ง ก็จะทำให้การลงรายการ การบันทึกข้อมูล การปิดบัญชีเพื่อเสนอต่อผู้ถือหุ้น ผู้ตรวจสอบบัญชีเป็นมาตรฐานเดียวกัน ในส่วนของโปรแกรมสำเร็จรูปก็มีหน่วยงานที่คอยสนับสนุนด้านโปรแกรมโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและมีคู่มือการใช้งานให้ ไม่ว่าจะเป็นของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งโปรแกรมเหล่านี้ยังสามารถดาวน์โหลดมาจากทางระบบอินเทอร์เน็ตได้

ตาราง 13 แสดงศักยภาพด้านบุคลากรของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านบุคลากร (People ware)	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1. ศักยภาพด้านอุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่			
- ความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้านอุปกรณ์	ทุกกรณี	บางอย่าง	ไม่สามารถแก้ไขได้
- ค่าใช้จ่ายในการอบรมของพนักงาน	2,001 ขึ้นไป	1,001 – 2,000	500 – 1,000
2. ศักยภาพด้านโปรแกรมของเจ้าหน้าที่			
- การใช้โปรแกรมสำนักงาน	Word+Excel+ Powerpoint	Word+Excel	Word
- การใช้งานโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป	ได้	ได้บ้าง	ไม่ได้

ตาราง 14 สรุปศักยภาพด้านบุคลากรของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร

ด้านบุคลากร (People ware)	จำนวนราย (ร้อยละ)			ระดับศักยภาพ
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)	
1. ศักยภาพด้านอุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่				
- ความสามารถในการแก้ไขปัญหา	2 (2.5%)	7 (8.7%)	71 (8.8%)	1.13 (น้อย)
ด้านคอมพิวเตอร์				
- ค่าใช้จ่ายในการอบรมของ	1 (1.2%)	11 (13.8%)	68 (85.0%)	1.16 (น้อย)
พนักงาน				
2. ศักยภาพด้านโปรแกรมของเจ้าหน้าที่				
- การใช้โปรแกรมสำนักงาน	4 (2.8%)	73 (50.7%)	67 (46.5%)	1.80 (ปานกลาง)
- การใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป	19 (23.8%)	20 (25.0%)	41 (51.2%)	1.70 (ปานกลาง)

จากตาราง 14 พบว่าศักยภาพด้านบุคลากรของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับที่น้อย ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางด้านคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของด้าน อุปกรณ์หรือด้าน โปรแกรมเจ้าหน้าที่ยังมีศักยภาพน้อย เนื่องจากเจ้าหน้าที่ขาดการอบรมการใช้งานด้าน อุปกรณ์ กรณีเกิดปัญหาจากการใช้งานเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 80 ไม่สามารถแก้ไขปัญหาการใช้งานได้ ซึ่งอาจทำให้เกิดการล่าช้าในการดำเนินงาน รวมถึงการใช้งานอุปกรณ์เสริมของคอมพิวเตอร์ บางชนิด เช่น กล้องถ่ายภาพดิจิทัล ซีดีรอมสำหรับเขียนแผ่นข้อมูล ซึ่งอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการใช้งานให้กับเจ้าหน้าที่ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเพื่อที่ใช้ประโยชน์ได้เท่าที่ควร ในส่วนของการใช้ โปรแกรมสำนักงาน หรือ โปรแกรมสำเร็จรูปของเจ้าหน้าที่ยังขาดความชำนาญ การอบรม การส่งเสริม ทักษะในด้านของอุปกรณ์ และด้าน โปรแกรม ซึ่งความรู้ที่สามารถใช้งานได้เกิดจากการเรียนรู้การทำงาน เอง การลองผิดลองถูกในการใช้งาน ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ใช้งาน โปรแกรมสำนักงานและ โปรแกรมบัญชี สำเร็จรูปโดยตรงมีความชำนาญในระดับปานกลางเท่านั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บริหารของ สหกรณ์ควรพิจารณาในเรื่องของการส่งเสริมการอบรมให้กับเจ้าหน้าที่

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ใน สหกรณ์การเกษตรของจังหวัดกำแพงเพชร

เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการใช้ คอมพิวเตอร์ในสหกรณ์การเกษตรของจังหวัดกำแพงเพชร

- ด้านอุปกรณ์ (Hardware)
- ด้านโปรแกรม (Software)
- ด้านบุคลากร (People ware)
- ด้านความรู้ความสามารถ
- ด้านเงินทุน

สำหรับระดับความสำคัญของปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม ซึ่งคำถามในแต่ละข้อมีคำตอบให้ผู้ตอบเลือกและกำหนดระดับความสำคัญของคำตอบดังนี้

ระดับความสำคัญ	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
ไม่สำคัญ	1 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณคิดค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight mean score: WMS) โดยแปลค่าได้ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับความสำคัญ
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	ไม่สำคัญ

การกำหนดคะแนนตามการประเมินค่า (บุญชม ศรีสะอาด, 2539 : 99)

ตาราง 15 จำนวนร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามปัญหาในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่

ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- สามารถแก้ไขปัญหาทางด้าน Hardware	2	2.5
- คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	41	51.3
- อยากให้หน่วยงานมีการเชื่อมต่อระบบ Internet	74	92.5
เมื่อเจอปัญหาในการใช้งานเจ้าหน้าที่มักจะ		
- สอบถามผู้ชำนาญ	37	46.2
- อ่านตำราเพื่อแก้ไข	8	10.0
- ติดต่อช่างเพื่อแก้ไข	19	23.8
- เลิกทำงานทันที	4	5.0
- ขอให้บุคคลอื่นแก้ไขให้	12	15.0

จากตาราง 15 พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้าน Hardware (อุปกรณ์) ในกรณีที่มีปัญหาได้ เจ้าหน้าที่คิดว่าคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน และเจ้าหน้าที่เสนอว่าควรให้หน่วยงานมีการเชื่อมต่อระบบ Internet ซึ่งเมื่อเจอปัญหาในการใช้งานคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่จะสอบถามผู้ชำนาญ รองลงมาคือจะติดต่อช่างเทคนิคเพื่อดำเนินการแก้ไข

ตาราง 16 จำนวนร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามข้อเสนอแนะในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อำนาจในการจัดซื้อควรจะมีเงินอยู่กับ		
- หัวหน้าแผนก	1	1.3
- หัวหน้าฝ่าย	1	1.3
- ผู้จัดการแผนก	1	1.3
- ผู้จัดการฝ่าย	2	2.5
- ผู้จัดการใหญ่	23	28.8
- คณะกรรมการ	52	65.0
รวม	80	100.0
งบประมาณในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์		
- 15,000 – 20,000 บาท	10	12.5
- 20,001 – 25,000 บาท	20	25.0
- 25,001 – 30,000 บาท	28	35.0
- 30,001 – 35,000 บาท	16	20.0
- 35,001 – 40,000 บาท	6	7.5
รวม	80	100.0

จากตาราง 16 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ในการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ว่าอำนาจในการจัดซื้อควรจะมีอยู่ที่คณะกรรมการของสหกรณ์ รองลงมาคือผู้จัดการใหญ่ และงบประมาณในการจัดซื้อควรจะมีอยู่ที่ประมาณ 25,001 – 30,000 บาท รองลงมาคือ 20,001 – 25,000 บาท

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการใช้คอมพิวเตอร์

ข้อเสนอแนะ	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ สำคัญ
เมื่อจะจัดซื้อคอมพิวเตอร์ท่านจะพิจารณาจาก			
- ราคาเครื่อง	2.74	1.97	ปานกลาง
- ลักษณะการใช้งาน	2.31	2.02	ปานกลาง
- รูปทรงที่ทันสมัย	0.22	0.74	ปานกลาง
- ความเร็วในการทำงาน	2.95	1.66	ปานกลาง
- ความทันสมัยของเครื่อง	1.12	1.61	ไม่สำคัญ
- ราคาเครื่อง	1.06	1.64	ไม่สำคัญ
- ยี่ห้อของเครื่อง	1.85	1.67	น้อย
- การบริการก่อน / หลังการขาย	1.85	1.62	น้อย
รวม	1.76	1.62	น้อย
ท่านอยากได้รับการสนับสนุนในด้าน คอมพิวเตอร์อย่างไรบ้าง			
- ให้สินเชื่อกับคอมพิวเตอร์ราคาถูก	2.04	1.96	น้อย
- จัดหาตำราเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	2.47	1.65	น้อย
- จัดหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอ	2.86	1.91	ปานกลาง
- ส่งเสริมการอบรมให้เจ้าหน้าที่	3.61	1.49	มาก
- มีช่างเทคนิคประจำหน่วยงาน	1.90	1.33	น้อย
- จัดทำเว็บไซต์ประจำหน่วยงาน	0.99	1.19	น้อย
รวม	2.31	1.58	น้อย

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ สำคัญ
คอมพิวเตอร์ที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการ ทำงานของท่านน่าจะเกิดจากสาเหตุ			
- งบประมาณในการจัดซื้อ	4.01	1.36	มาก
- ความรู้และความชำนาญในการใช้งาน	3.25	1.23	ปานกลาง
- ปริมาณงานไม่มากพอที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	3.08	1.15	ปานกลาง
- ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ	2.04	1.40	น้อย
- ผู้มีอำนาจในการอนุมัติการจัดซื้อ	2.55	1.19	ปานกลาง
รวม	2.98	1.26	ปานกลาง
คอมพิวเตอร์มีประโยชน์ต่อท่านมากที่สุดด้าน			
- ประหยัดเวลาในการทำงาน	3.96	1.29	มาก
- ลดจำนวนเจ้าหน้าที่และปริมาณงาน	1.48	1.60	ไม่สำคัญ
- ข้อมูลเที่ยงตรง แม่นอน	2.99	1.59	ปานกลาง
- ลดปริมาณเอกสารที่ต้องจัดเก็บ	2.06	1.51	น้อย
- ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว	2.91	1.63	ปานกลาง
- เกิดการประหยัดต่อขนาดขององค์กร	0.93	1.14	น้อย
- ลดความซ้ำซ้อนของปริมาณข้อมูล	0.61	1.01	น้อย
รวม	2.13	1.39	น้อย

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ สำคัญ
โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ควรจะมีประโยชน์ ในด้าน			
- ประหยัดเวลาทำงาน	3.64	1.49	มาก
- ใช้งานได้ง่าย	2.04	1.89	น้อย
- ลดปริมาณงานที่ต้องจัดทำ	2.14	1.65	น้อย
- เป็นระบบที่ดี	2.04	1.75	น้อย
- มีความชัดเจน แน่นนอน	2.18	1.62	น้อย
- ลดจำนวนเอกสารที่ต้องจัดทำ	0.96	1.64	น้อย
- ลดปริมาณงานเจ้าหน้าที่	1.48	1.63	น้อย
- ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย	0.49	1.09	น้อย
รวม	1.87	1.59	น้อย
โปรแกรมสำเร็จรูปที่นำมาใช้งานควรจะครอบคลุมถึงระบบ			
- บัญชี – การเงิน	4.20	1.40	มาก
- การจ่ายเงินเดือนและค่าจ้าง	1.66	1.53	น้อย
- บุคลากรและฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่	1.63	1.89	น้อย
- การจัดซื้อ – ขายสินค้า	2.99	1.13	ปานกลาง
- ใบสำคัญจ่าย (เจ้าหน้าที่-ลูกหนี้)	2.46	1.31	น้อย
- ควบคุมสินค้าคงคลัง	2.00	1.45	น้อย
- สินเชื่อ	0.14	0.56	น้อย
รวม	2.15	1.32	น้อย

* หมายเหตุ แบบสอบถามเป็นการตอบ โดยให้ระบุลำดับความสำคัญของปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากตาราง 17 พบว่า ผลการศึกษาระดับความสำคัญของการใช้งานด้านคอมพิวเตอร์ของ สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร ในแต่ละความคิดเห็น พบว่า

ข้อพิจารณาของเจ้าหน้าที่แต่ละคนเมื่อต้องการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับน้อย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 1.76 ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุดคือ ความเร็วในการทำงาน รองลงมาคือ ราคาของเครื่องคอมพิวเตอร์ และค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุดคือ รูปทรงที่ทันสมัย

ความต้องการของเจ้าหน้าที่อยากได้รับการสนับสนุนด้านคอมพิวเตอร์ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับน้อย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 2.12 ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุดคือ ส่งเสริมการอบรมคอมพิวเตอร์ให้เจ้าหน้าที่ รองลงมาคือ จัดหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อเจ้าหน้าที่ และค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุดคือ จัดทำเว็บไซต์ประจำหน่วยงาน

ข้อคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่คิดว่าคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการทำงาน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 2.98 ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุดคือ งบประมาณในการจัดซื้อ รองลงมาคือ ความรู้และความชำนาญในการใช้งาน และค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุดคือ ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ

ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ในการใช้งาน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับน้อย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 2.13 ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุดคือ ประหยัดเวลาในการทำงาน รองลงมาคือ ข้อมูลมีความเที่ยงตรง แม่นอน และค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุดคือ ลดความซ้ำซ้อนของปริมาณข้อมูล

ประโยชน์ของโปรแกรมสำเร็จรูปที่ควรจะนำมาใช้งาน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับน้อย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 1.87 ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุดคือ ประหยัดเวลาในการทำงาน รองลงมาคือ ลดปริมาณงานที่ต้องจัดทำ และค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุดคือ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย

ระบบงานที่โปรแกรมสำเร็จรูปควรจะครอบคลุม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับน้อย โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 2.15 ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุดคือ ระบบบัญชี-การเงิน รองลงมาคือ ระบบการจัดซื้อ-ขายสินค้า และค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความสำคัญของผู้ให้ข้อมูลน้อยที่สุดคือ ระบบสินเชื่อ

บทที่ 5
สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ทัศนภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรใน
จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาข้อมูลคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่สหกรณ์
การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงาน
สหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร
ที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการดำเนินงาน จำนวน 80 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้การ
เลือกจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรตามจำนวนทั้งหมดที่ต้องการ และ
ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
ทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS) ผลการวิจัย
สรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มี
อายุระหว่าง 26 – 30 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี. ระยะเวลาที่ทำงาน 1 – 5 ปี อยู่แผนกบัญชี-
การเงิน เป็นส่วนใหญ่ รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 9,001 บาทขึ้นไป ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เคยรับการอบรม
การใช้งานคอมพิวเตอร์ระหว่างที่กำลังศึกษา เคยมีประสบการณ์ในการทำงานหน่วยงานอื่นมาก่อน
หน่วยงานที่ทำส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานของตนเอง

2. ข้อมูลคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้งานอยู่ที่บ้าน แต่ไม่มีความรู้ในด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และได้ใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นประจำทุกวัน เฉลี่ยวันละประมาณ 1 – 2 ชั่วโมง สามารถใช้งานระบบปฏิบัติการคือ Windows 98 โปรแกรมสำนักงานที่ถนัดคือ MS-Word และสามารถใช้ได้ดีใน MS-Office 97

สหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้งาน Internet และได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดำเนินงาน และสหกรณ์มีเครื่องคอมพิวเตอร์ 1 – 4 เครื่อง และมีเครื่องพิมพ์งาน 1 – 2 เครื่อง

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมการใช้งานด้าน Hardware และด้าน Software เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมจะได้รับจากสหกรณ์ของตนเองเป็นผู้อบรมให้ ค่าใช้จ่ายในการอบรมต่อครั้งจะอยู่ระหว่าง 500 – 1,000 บาทเอง ซึ่งระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่จะได้รับการอบรมโดยใช้นุเคราะห์ภายนอกเป็นวิทยากร

3. ปัญหาของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงานสหกรณ์ ผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้าน Hardware (อุปกรณ์) ในกรณีที่มีปัญหาได้ ซึ่งเมื่อเจอปัญหาในการใช้งานคอมพิวเตอร์เจ้าหน้าที่จะสอบถามผู้ชำนาญ เจ้าหน้าที่คิดว่าคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ซึ่งได้เสนอว่าควรให้หน่วยงานมีการเชื่อมต่อระบบ Internet ด้วย

4. ผลการศึกษาระดับความสำคัญ และข้อเสนอแนะของการใช้งานด้านคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ข้อพิจารณาของเจ้าหน้าที่แต่ละคนเมื่อต้องการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์จะคำนึงถึงความเร็วในการทำงาน อำนาจในการจัดซื้อควรอยู่ที่คณะกรรมการงบประมาณควรอยู่ที่ประมาณ 25,001 – 30,000 บาท เจ้าหน้าที่ที่ต้องการได้รับการสนับสนุนด้านคอมพิวเตอร์ในด้านส่งเสริมการอบรมคอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่คิดว่าจำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน เนื่องจากงบประมาณในการจัดซื้อ เจ้าหน้าที่คิดว่าประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ในการใช้งาน คือ ทำให้ประหยัดเวลาในการทำงาน โปรแกรมสำเร็จรูปที่ควรจะนำมาใช้งาน ควรเน้นในด้านประหยัดเวลาในการทำงาน ระบบงานที่โปรแกรมสำเร็จรูปควรจะครอบคลุมมากที่สุดคือ ระบบบัญชี-การเงิน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์

จากความหมายของคำว่า ศักยภาพ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ที่ได้ให้ความหมายว่า คือภาวะแฝง อำนาจ หรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้พัฒนาหรือให้ ปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของกองวิจัยการศึกษา (2540: 3) ว่า คือผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ผสมผสานกับคุณสมบัติและคุณลักษณะที่แฝงอยู่ในตัวผู้เรียนจนเกิดเป็นความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่ตกตะกอนติดตัวนอกเหนือจากความรู้ในเนื้อหาวิชา หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสอดคล้องกับผลวิจัยของบริษัท AT & T ว่าทักษะ คือการตื่นตัวต่อเหตุการณ์ การปรับอารมณ์ การรู้จักตนเอง การมอบหมายงาน และความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น การบริหารเวลา การมอบหมายงาน การสร้างความร่วมมือ และการบริหาร โดยที่ไม่ก่อให้เกิดความเครียด

ศักยภาพด้านอุปกรณ์ (Hardware) ของเจ้าหน้าที่ พบว่า เจ้าหน้าที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวใช้ที่บ้าน แต่ไม่มีความรู้ด้านอุปกรณ์ เจ้าหน้าที่มีการใช้งานเป็นประจำทุกวัน เฉลี่ยวันละประมาณ 1 – 2 ชั่วโมง ในส่วนของสหกรณ์พบว่า สหกรณ์มีการเชื่อมต่อระบบ Internet น้อย และสหกรณ์มีเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องพิมพ์ไว้ใช้ในหน่วยงานเพียง 1 – 2 เครื่อง

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนา ภู่วรรณ (2534) ที่ได้ศึกษาการใช้และสภาพปัญหาการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในงานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมมีน้อย ไม่พอใช้งานและสอนนักเรียน ครูปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ขาดความสามารถในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2542) ได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ปัญหาด้านอุปกรณ์ คือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับบุคลากรในการใช้งาน และไม่เพียงพอกับการเรียนการสอนของนักเรียน และยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสายสุดา ปั้นตระกูล (2544) เรื่องความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของบุคลากรของบริษัท ยูไนเต็ด อินฟอร์เมชันไฮเวย์ จำกัด พบว่า บุคลากรมีความต้องการสารสนเทศทางด้านเทคโนโลยีในรูปแบบของอินเทอร์เน็ตในระดับมาก และมีความใกล้เคียงกับการศึกษาของจิตวัฒน์ บุราเจริญ (2543) ในการศึกษาเรื่องการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ของผู้ประกอบการในงานธุรกิจ อ.เมือง จ.ลำปาง ได้พบว่า ร้อยละ 51 ของผู้ประกอบการจะนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้งานในกิจการเพียง 1 เครื่อง เนื่องจากธุรกิจในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก และเพิ่งมีการเริ่มใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยงาน

ศักยภาพด้าน โปรแกรม (Software) ของเจ้าหน้าที่พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถในการใช้ระบบปฏิบัติการ Windows 98 และ 95 ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำนักงาน คือ MS-Word และ Excel ความสามารถในการใช้ระบบโปรแกรมสำนักงานคือ MS-Office 97 และ 2000 ในส่วนของ สหกรณ์พบว่า สหกรณ์ส่วนมากไม่ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ศักยภาพด้านบุคลากร (People ware) ของเจ้าหน้าที่ในสหกรณ์พบว่า มีการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ด้าน Hardware และ ด้าน Software ให้กับเจ้าหน้าที่น้อย เจ้าหน้าที่มีความรู้ในการสืบค้นข้อมูลทาง Internet น้อย หน่วยงานที่อบรมด้านคอมพิวเตอร์ให้จะเป็นสหกรณ์จัดอบรมเองโดยเป็นการอบรมจากวิทยากรภายนอก ซึ่งค่าใช้จ่ายในการอบรมจะอยู่ที่ประมาณ 500-1,000 บาท

ซึ่งสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2542) ได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าปัญหาด้านบุคลากร คือ ขาดการอบรมความรู้อย่างต่อเนื่อง ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรขาดความรู้ทางด้าน Software และ Hardware ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2545) ที่ศึกษาในเรื่องของ สภาพและแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้กล่าวว่า หน่วยงาน ไม่มีการอบรมให้กับบุคลากรเนื่องมาจากขาดแคลนงบประมาณในการอบรม ซึ่งหน่วยงานได้พัฒนาบุคลากรโดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นวิทยากรอบรมจากภายนอก แต่ขัดแย้งกับกับศึกษาของ สายสุดา ปันตระกูล (2544) ในเรื่อง ความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของบุคลากรบริษัทยูไนเต็ด อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด ว่า ในแนวความคิดของผู้บริหารเห็นว่าการพัฒนาบุคลากร โดยเปลี่ยนวิธีการสอนและฝึกอบรมเป็นการสร้างความใฝ่รู้และศึกษาด้วยตนเอง จะช่วยให้เกิดการพัฒนาบุคลากร ในขณะที่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2545) ได้ทำการศึกษาสภาพและแนวทางในการพัฒนาบุคลากรด้านการผลิตเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า บุคลากรทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้รับการฝึกอบรมอย่างน้อยคนละ 1 หลักสูตรต่อปีที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก

ปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์

ปัญหาของเจ้าหน้าที่ที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร ด้านอุปกรณ์ คือ เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้ทางด้านอุปกรณ์ และไม่สามารถแก้ไขในกรณีที่เกิดปัญหาได้ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ในส่วนปัญหาด้านโปรแกรม คือ เจ้าหน้าที่ที่ต้องการให้มีการเชื่อมต่อระบบ Internet เพื่อสืบค้นข้อมูลทางเว็บไซต์

ซึ่งตรงกับการศึกษาของกาญจนา ภู่วรรณ (2534) ที่ได้ศึกษาการใช้และสภาพปัญหาการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในงานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมมีน้อย ไม่พอกับการใช้งานและใช้สอนนักเรียน บุคลากรที่มีความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ ขาดความรู้ความสามารถในการซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ และยังตรงกับแนวทางการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ของอรุณพล อูสายพันธ์ (2541) โดยพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์เป็นปัญหามากที่สุด เนื่องจากจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2542) ได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้พบปัญหาการนำเทคโนโลยีมาใช้ในโรงเรียน ในด้านบุคลากร ได้แก่ บุคลากรขาดการอบรมความรู้อย่างต่อเนื่อง ขาดความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดความรู้ทางด้าน Software และ Hardware ปัญหาด้านอุปกรณ์ ได้แก่ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอกับการใช้งาน ไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอนของนักเรียน และปัญหาด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ ขาดผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ Hardware และ Software

ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร

ด้านอุปกรณ์

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้เสนอแนะ การใช้งานคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร ในด้านอุปกรณ์ ว่าอำนาจในการซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ควรจะขึ้นอยู่กับคณะกรรมการของสหกรณ์ เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตและเป็นการควบคุมภายในที่ดี โดยใช้หลักการของสหกรณ์คือ การร่วมกันจัดซื้อหรือให้สหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่ในจังหวัดกำแพงเพชรเป็นฝ่ายรวบรวมความต้องการของสหกรณ์ และศึกษารายละเอียดเพื่อเปรียบเทียบกับบริษัทผู้จัดจำหน่าย ส่วนในเรื่องของการพิจารณาคอมพิวเตอร์ควรเน้นในเรื่องของความเร็วในการทำงานและให้สอดคล้องกับราคาของเครื่องคอมพิวเตอร์ และจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับปริมาณเจ้าหน้าที่ เพื่อที่การทำงานจะได้ดำเนินไปโดยไม่ล่าช้า

และข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ในด้านของการพิจารณาจัดซื้อคอมพิวเตอร์นั้นจะขัดแย้งกับการศึกษาวิจัยของจิตวัฒน์ บุราเจริญ (2543) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ของผู้ประกอบการในงานธุรกิจเกษตรเทศบาล อ.เมือง จ.ลำปาง กล่าวไว้ว่า ผู้ประกอบการจะพิจารณาการเลือกซื้อคอมพิวเตอร์โดยคำนึงถึงการบริการหลังการขายและการรับประกันสินค้า

ด้านโปรแกรม

ในส่วนของโปรแกรมสำเร็จรูปที่สหกรณ์จะนำมาใช้งาน ควรคำนึงถึงการประหยัดเวลาการทำงาน ข้อมูลมีความชัดเจน แน่นนอน ซึ่งจะสามารถทำให้ลดปริมาณงานที่ต้องจัดทำได้ สำหรับโปรแกรมที่จะนำมาใช้ต้องครอบคลุมการใช้งานในด้านระบบบัญชี-การเงิน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญขององค์กร รวมไปถึงระบบการจัดซื้อ-ขายสินค้า ระบบเจ้าหน้าที่-ลูกหนี้ ให้สัมพันธ์กันด้วย

ข้อเสนอแนะด้านการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้สอดคล้องกับการศึกษาของสุจินต์ มิ่งขวัญ (2542) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรกรรม กล่าวไว้ว่าควรมีการพัฒนาาระบบสารสนเทศ การพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลการประมวลผลข้อมูล และพัฒนาระบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เพราะจะทำให้ระบบมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และสามารถสนองตอบความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น

ด้านบุคลากร

เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ในด้านอุปกรณ์ ให้มีความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การรู้จักชิ้นส่วนอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ และที่สำคัญต้องมีการอบรมทางด้านโปรแกรมการใช้งานที่เจ้าหน้าที่ต้องการ เช่น โปรแกรมระบบปฏิบัติการ Windows , โปรแกรมสำนักงาน MS-Office เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้ควบคู่ไปกับการทำงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของเจ้าหน้าที่เสนอแนะว่า ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ในด้านอุปกรณ์ให้มีความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา การรู้จักชิ้นส่วนอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ (2545) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาและการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน กล่าวไว้ว่า การพัฒนาครูเพื่อให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน ด้วยการส่งครูไปอบรมจากหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน จากนั้นให้กลับมาอบรมให้กับครูในโรงเรียน ให้มีการอบรมในวันเสาร์-อาทิตย์ ครูผู้สอนควรได้รับการอบรมคอมพิวเตอร์ปีละ 2 ครั้ง มีการจัดเอกสารเกี่ยวข้องไว้ในห้องสมุดคอมพิวเตอร์เพื่อให้ครูใช้ในการศึกษาค้นคว้า แต่ในส่วนของความต้องการของเจ้าหน้าที่ ต้องการการอบรมทางด้านโปรแกรมระบบปฏิบัติการ Windows , หรือ โปรแกรม MS-Office เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้ควบคู่กับการทำงานนั้น ได้ขัดแย้งกับการวิจัยทัศนคติและความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ของสุภา อังกูระวรรณ (2539) กล่าวไว้ว่า โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่อาจารย์ต้องการเรียนรู้มากได้แก่ โปรแกรมสถิติ โปรแกรมกราฟฟิก โปรแกรมการจัดการฐานข้อมูล และ Dos แต่เมื่อพิจารณาการศึกษาวิจัยของจิรวรรณ ภักดีบุตร (2533) ได้ให้ความเห็นว่าสารสนเทศจะมีบทบาทต่อการพัฒนาบุคลากรขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ซึ่งหน่วยงานจะต้องพิจารณาในเรื่องภารกิจทางด้านอาชีพ หน้าที่การงานของบุคลากรมีความต้องการสารสนเทศไปใช้แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะของผู้ทำวิจัย

ศักยภาพและการใช้งานคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร ควรจะดำเนินการ โดยเริ่มตั้งแต่ที่การจัดซื้ออุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ การพิจารณาของคณะกรรมการจัดซื้องบประมาณที่จัดซื้อ โปรแกรมที่ควรพิจารณาให้สอดคล้องกับการทำงานตลอดจนการอบรมเจ้าหน้าที่ ให้มีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะเป็นในด้านของ Hardware หรือ Software เพื่อให้การใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อองค์กร เจ้าหน้าที่ และสมาชิกของสหกรณ์ ปัญหาและข้อเสนอแนะเหล่านี้เป็นสิ่งที่สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกำแพงเพชร และผู้เกี่ยวข้องควรจะดำเนินการร่วมมือกันเพื่อแก้ไข ดังนี้

1. การจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ ควรจะดำเนินการให้เป็นไปอย่างโปร่งใส ยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้ เพื่อป้องกันการทุจริต และได้อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการขององค์กร ในขณะที่เดียวกันการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สหกรณ์ต่างๆ ควรจะรวมตัวกันเพื่อจัดซื้อ หรืออาจจะให้สหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่เป็นตัวแทนของสหกรณ์เพื่อรวบรวมความต้องการ และติดต่อกับบริษัทผู้จำหน่ายเพื่อมีอำนาจในการต่อรองราคา และได้อุปกรณ์ที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ
2. ด้านโปรแกรมสำเร็จรูปที่สหกรณ์จะนำมาใช้ ควรมีการศึกษาระบบงานของสหกรณ์ว่า โปรแกรมที่จะนำมาใช้ควรครอบคลุมถึงระบบอะไรของ สหกรณ์บ้าง พิจารณาปริมาณธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินการ จำนวนสมาชิกของ สหกรณ์ว่าเมื่อนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้จะสามารถทำให้สหกรณ์เกิดประโยชน์ และก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาดขององค์กร หรือข้อมูลมีความเที่ยงตรง แน่นอน ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่ายได้ ถ้าหากสหกรณ์ยังไม่พร้อมที่จะใช้โปรแกรม ก็สามารถประยุกต์ใช้โปรแกรมสำนักงานที่ใช้งานได้ง่ายและครอบคลุมในการทำงานก่อนก็ได้
3. สหกรณ์ควรมีเจ้าหน้าที่ที่สามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการเพื่อปรึกษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่สหกรณ์จะนำมาใช้ในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นสำนักงาน สหกรณ์จังหวัดสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งหน่วยงาน ดังกล่าวสามารถให้ข้อมูลคำปรึกษาด้านคอมพิวเตอร์ ด้านโปรแกรม และสามารถ สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับระบบโปรแกรมสำเร็จรูปที่จะนำมาใช้ใน สหกรณ์ ซึ่ง หน่วยงานดังกล่าวได้พัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปขึ้นมาเพื่อการดำเนินงานของสหกรณ์ และมีการอบรมให้กับสหกรณ์ด้วย

4. สหกรณ์ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้งานควรจะมีการส่งเสริมอบรมเจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานให้มีความรู้ในด้านอุปกรณ์ (Hardware) และในด้าน โปรแกรม (Software) ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวนี้พบว่าเจ้าหน้าที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในสหกรณ์ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์มาก่อนหรือไม่เคยได้รับการอบรมคอมพิวเตอร์ระหว่างที่กำลังศึกษา และงานที่ทำงานก่อนหน้าก็ไม่ได้ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่น้อยมาก สหกรณ์ควรจัดอบรมคอมพิวเตอร์ในหลักสูตรต่างๆ โดยสามารถสอบถามข้อมูลจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัด หรือสถาบันการศึกษา
5. ผู้บริหารในสหกรณ์ต้องเห็นความสำคัญ ในการใช้งานของคอมพิวเตอร์ ต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติเดิม ๆ การทำงานแบบยึดหลักการเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงการทำงาน หรือการยึดติดกับการบริหารแบบเก่า ต้องส่งเสริมให้ สหกรณ์นำเทคโนโลยีในเรื่องของคอมพิวเตอร์มาใช้งานด้วย แต่สิ่งที่สำคัญ ที่สุดของการวิจัยคือ บุคลากรของสหกรณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในสหกรณ์เอง ต้องมีความกระตือรือร้น มีการพัฒนาตนเอง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงการทำงาน มีความคิดริเริ่มในการศึกษาเรียนรู้งานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มิใช่คิดว่าการนำอุปกรณ์ทันสมัยมาใช้งานทำให้ผู้ปฏิบัติงานหมดความสำคัญ แต่ต้องปรับตัวประยุกต์ให้เข้ากับสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อให้องค์กรอยู่รอด และสามารถดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
6. ในส่วนของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานอาจจะดำเนินการในรูปของการให้สหกรณ์การเกษตรที่มีขนาดใหญ่ มีการใช้งานใน ด้านคอมพิวเตอร์เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ควรจะเปิดรับสมัครเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์โดยตรง ซึ่งอาจเป็นผู้ที่จบการศึกษา ด้านคอมพิวเตอร์เพื่อให้พนักงานเหล่านี้ สามารถเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำใน ด้านคอมพิวเตอร์คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ อบรมถ่ายทอดความรู้ความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์ให้กับเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ ในสหกรณ์ได้ซึ่งอาจจะ ต้องจัดจ้างพนักงานเหล่านี้ ในอัตราค่าจ้างที่สูงกว่า ตำแหน่งอื่นหรือสหกรณ์ อาจจะรวมตัวกันเพื่อว่าจ้างพนักงานให้ทำงานเป็นที่ปรึกษาของสหกรณ์ก็ได้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานทางด้านรัฐบาลควรจัดสรรด้านงบประมาณ ในการจัดซื้อจัดหา เครื่องคอมพิวเตอร์ให้กับสหกรณ์มีการจัดการฝึกอบรมการใช้งาน คอมพิวเตอร์ ในด้าน Hardware และ Software ให้กับสหกรณ์ รวมถึงมีการจัดทำระบบ Software ใหม่ ๆ ขึ้นมาเพื่อรองรับการทำงานของสหกรณ์ ให้สหกรณ์ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้มากที่สุด
2. ควรมีการติดตั้งระบบ Network เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานของสหกรณ์ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ระหว่างหน่วยงานสหกรณ์กับสหกรณ์ หน่วยงาน สหกรณ์กับภาครัฐ รวมไปถึงสหกรณ์กับบุคคลภายนอกหรือสมาชิก ให้สมาชิก สามารถเข้าไปดูข้อมูลของสหกรณ์ สามารถแสดงความคิดเห็นเป็นการทำให้เกิด การมีส่วนร่วม มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ในด้านการดำเนินงานได้

เพราะในยุคปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมธุรกิจ ต้องเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันต่อ เหตุการณ์ ข้อมูลมีความชัดเจน ถูกต้อง จึงต้องใช้อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นสิ่งขับเคลื่อน การทำงานให้มีประสิทธิภาพ คือการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์มาทำงาน มีโปรแกรมการทำงานที่ดีเข้ากับ ระบบสารสนเทศ มีบุคลากรที่มีศักยภาพในการใช้งานอุปกรณ์เหล่านี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อองค์กร ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม มิใช่จะมีการพูดคุยแต่ไม่มีการปฏิบัติ ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานสหกรณ์จังหวัด หรือสำนักตรวจบัญชีสหกรณ์เองก็ต้องมีบุคลากรที่มี ความรู้ความสามารถในการอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ มิใช่ปล่อยให้สหกรณ์ดำเนินงานเอง แล้วเข้าไปตรวจการทำงานเพื่อให้พบข้อผิดพลาด แต่ต้องเป็นการป้องกันก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ ต้องเข้าไปร่วมพัฒนาทางเทคโนโลยีพร้อมกับสหกรณ์ คอยกำชับ ดูแลอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ก็ต้องรวมถึงสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสหกรณ์เองต้องมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พร้อมยอมรับสิ่งเปลี่ยนแปลง ใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์กร รวมถึงมองไปในเรื่องอนาคตว่าสามารถเชื่อมต่อ หรือ เชื่อมโยงธุรกิจขององค์กร ของสมาชิกได้อย่างไร ในโลกยุคสื่อสารไร้พรมแดน รวมไปถึงการเชื่อมต่อ ระบบเครือข่ายไปทั่วโลก เพื่อให้การดำเนินธุรกิจสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่ช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม 2547 ควรขยายระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น
2. การวิจัยควรจะดำเนินการศึกษาถึงศักยภาพการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์สหกรณ์เฉพาะด้าน เช่น ศักยภาพด้านอุปกรณ์ของสหกรณ์ ศึกษาด้านโปรแกรมสำเร็จรูปที่สหกรณ์จะนำมาใช้งาน หรือศึกษาเฉพาะศักยภาพในด้านบุคลากรของสหกรณ์เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ
3. ควรขยายขอบเขตการศึกษาศักยภาพการใช้งานคอมพิวเตอร์ ของสกต. (สหกรณ์การตลาดเพื่อการเกษตรของลูกค้า ธกส.) ในจังหวัดกำแพงเพชรด้วย แต่เนื่องจาก สกต. เป็นสหกรณ์ที่เน้นธุรกิจหลักคือจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์การเกษตรโดยสกต.เชื่อมโยงการค้าดำเนินงานกับลูกค้า ธกส. และมีจำนวนสมาชิกมากจึงทำการศึกษาวิจัยเฉพาะสหกรณ์การเกษตรเท่านั้น

บรรณานุกรม

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2545. รายงานประจำปี. กำแพงเพชร: สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์
กำแพงเพชร สำนักตรวจบัญชีสหกรณ์ภูมิภาคที่ 8.

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2525. วิชาการสหกรณ์ในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2546. สารสหกรณ์. 2, 9(มิถุนายน): 120 – 124.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. การศึกษาศักยภาพของเด็กไทย (ระยะที่ 1). กรุงเทพฯ:
กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ.

กองวิจัยทางการศึกษา. 2544. การพัฒนาและการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน : กรณีศึกษา
โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.

กองวิจัยทางการศึกษา. 2544. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
ของนักเรียนมัธยม. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.

จิตวัฒน์ บุราเจริญ ชานินทร์ วงศ์ป้อ ศศิวิมล สีนมณี อุดลย์ ดวงดี และ อัญชรินทร์ ปากหวาน.
2543. การเลือกซื้อคอมพิวเตอร์ของผู้ประกอบการในงานธุรกิจในเขตเทศบาล
อ.เมือง จ.ลำปาง: ปัญหาพิเศษปริญญาตรี. สถาบันราชภัฏลำปาง.

ทิพย์ ทิพย์ชัยเมธา. 2527. เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ 1. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์. 2546. วารสารเพื่อการพัฒนาชนบท. 2, 6(ตุลาคม-ธันวาคม):
33 – 45.

เพ็ญจันทร์ สังข์แก้ว. 2545. รายงานการวิจัยศักยภาพของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ. เพชรบูรณ์:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์.

ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา. 2542. คอมพิวเตอร์เบื้องต้น. เชียงใหม่: คณะวิทยาศาสตร์
สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

ภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา. 2542. **Computer Literacy**. เชียงใหม่: คณะวิทยาศาสตร์
สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

ลัดดา พิศาลบุตร และ นรินทร์พร จุลมนต์. 2535. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์. หน่วยที่ 1-7.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.

วาสนา ไตรพฤติธัญญา. 2537. **Microsoft Excel 5 step by step**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2545. การศึกษาสภาพและแนวทางในการพัฒนาบุคลากรด้านการผลิต
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คุรุสภา

สายสุดา ปั้นตระกูล. 2544. ความต้องการสารสนเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของบุคลากรของ
บริษัทยูไนเต็ด อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด. มหาสารคาม: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สิทธิชัย ประสานวงศ์. 2540. การใช้ **Microsoft Excel 7 for Windows**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

สุจินต์ มิ่งขวัญ. 2544. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรกรรม.
กรุงเทพฯ: สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ กรมอาชีวศึกษา.

สุภา อังกระวรรณนท์. 2539. พัฒนคติและความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ของอาจารย์
สถาบันราชภัฏเชียงใหม่. เชียงใหม่: ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

องค์การคำกรรฐสภา. 2541. การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: องค์การคำกรรฐสภา.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

การวิเคราะห์ศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดกำแพงเพชร ดังนั้น จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทุกส่วน สำหรับข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัย และผู้วิจัยขอยืนยันว่าคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด จึงใคร่ขอความกรุณาโปรดตอบแบบสอบถามให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามที่ท่านพบหรือตามความคิดเห็นของท่าน

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

- ด้านอุปกรณ์ (Hardware)
- ด้านโปรแกรม (Software)
- ด้านบุคลากร (People ware)

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงานสหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชร

- ด้านอุปกรณ์
- ด้านโปรแกรม
- ด้านเจ้าหน้าที่
- ด้านความรู้ความสามารถ
- ด้านเงินทุน

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร

1. เพศ....

1. () ชาย

2. () หญิง

2. อายุ....

1. () 15 – 20 ปี

2. () 21 – 25 ปี

3. () 26 – 30 ปี

4. () 31 – 35 ปี

5. () 36 – 40 ปี

6. () 41 – 45 ปี

7. () 46 – 50 ปี

8. () 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา....

1. () ประถมศึกษา

2. () มัธยมศึกษาตอนต้น

3. () มัธยมศึกษาตอนปลาย

4. () ประกาศนียบัตร/ปวช.

5. () อนุปริญญา/ปวส.

6. () ปริญญาตรี

7. () สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

4. ระยะเวลาที่ทำงานในหน่วยงาน

1. () 1 – 5 ปี

2. () 6 – 10 ปี

3. () 11 – 15 ปี

4. () 16 – 20 ปี

5. () 21 – 25 ปี

6. () 26 – 30 ปี

5. แผนกงานที่ทำ

1. () แผนกบุคคล

2. () แผนกธุรการ

3. () แผนกการตลาด

4. () แผนกบัญชี-การเงิน

5. () แผนกการผลิต

6. () แผนกบริการ

7. () แผนกสินเชื่อ

6. รายได้ต่อเดือน

1. () 3,000 – 5,000 บาท	2. () 5,001 – 6,000 บาท
3. () 6,001 – 7,000 บาท	4. () 7,001 – 8,000 บาท
5. () 8,001 – 9,000 บาท	6. () 9,001 ขึ้นไป

7. เคยรับการอบรมคอมพิวเตอร์ในระหว่างที่กำลังศึกษา

1. () เคย	2. () ไม่เคย

8. เคยทำงานหน่วยงานอื่นมาก่อน

1. () เคย	2. () ไม่เคย

9. งานที่ทำก่อนหน้าเป็นหน่วยงานของ

1. () รัฐบาล	2. () รัฐวิสาหกิจ
3. () เอกชน/ห้างร้าน	4. () ธุรกิจส่วนตัว

10. งานที่ทำก่อนหน้านี้นี้เคยใช้คอมพิวเตอร์

1. () เคย	2. () ไม่เคย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ของสหกรณ์ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชรที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

1. คอมพิวเตอร์ที่บ้านเจ้าหน้าที่

1. () มี 2. () ไม่มี

2. ความรู้เกี่ยวกับด้านอุปกรณ์ (Hardware)

1. () มี 2. () ไม่มี

3. ความถี่ในการใช้งานคอมพิวเตอร์

1. () ทุก ๆ วัน 2. () ไม่ได้ใช้ทุกวัน

4. ปริมาณการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่

1. () 1 – 2 ชั่วโมง 2. () 3 – 4 ชั่วโมง
3. () 5 – 6 ชั่วโมง 4. () 7 ชั่วโมงขึ้นไป

5. ความสามารถในการใช้ระบบปฏิบัติการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. () MS-DOS 2. () Windows 3.11
3. () Windows 95 4. () Windows 98
5. () Windows 2000 6. () Windows XP

6. ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำนักงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. () Word 2. () Excel
3. () Power Point 4. () Access

7. ความสามารถในระบบโปรแกรมสำนักงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. () OFFICE 4.3 2. () OFFICE 97
3. () OFFICE 2000 4. () OFFICE XP

8. หน่วยงานมีการเชื่อมต่อระบบ Internet

1. () มี

2. () ไม่มี

9. หน่วยงานมีเครื่องคอมพิวเตอร์

1. () 1 เครื่อง

2. () 2 เครื่อง

3. () 3 เครื่อง

4. () 4 เครื่องขึ้นไป

10. สหกรณ์ของท่านใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการดำเนินงาน

1. () ใช่

2. () ไม่ใช่

11. เจ้าหน้าที่เคยได้รับการอบรมด้าน Hardware

1. () เคย

2. () ไม่เคย

(ระบุ) 1.....

2.....

3.....

12. เจ้าหน้าที่เคยได้รับการอบรมด้าน Software

1. () เคย

2. () ไม่เคย

(ระบุ) 1.....

2.....

3.....

13. ความสามารถในการใช้ Internet สืบค้นข้อมูล

1. () ได้

2. () ไม่ได้

14. การอบรมคอมพิวเตอร์ได้รับจากหน่วยงาน

1. () รัฐบาล

2. () เอกชน

3. () สหกรณ์

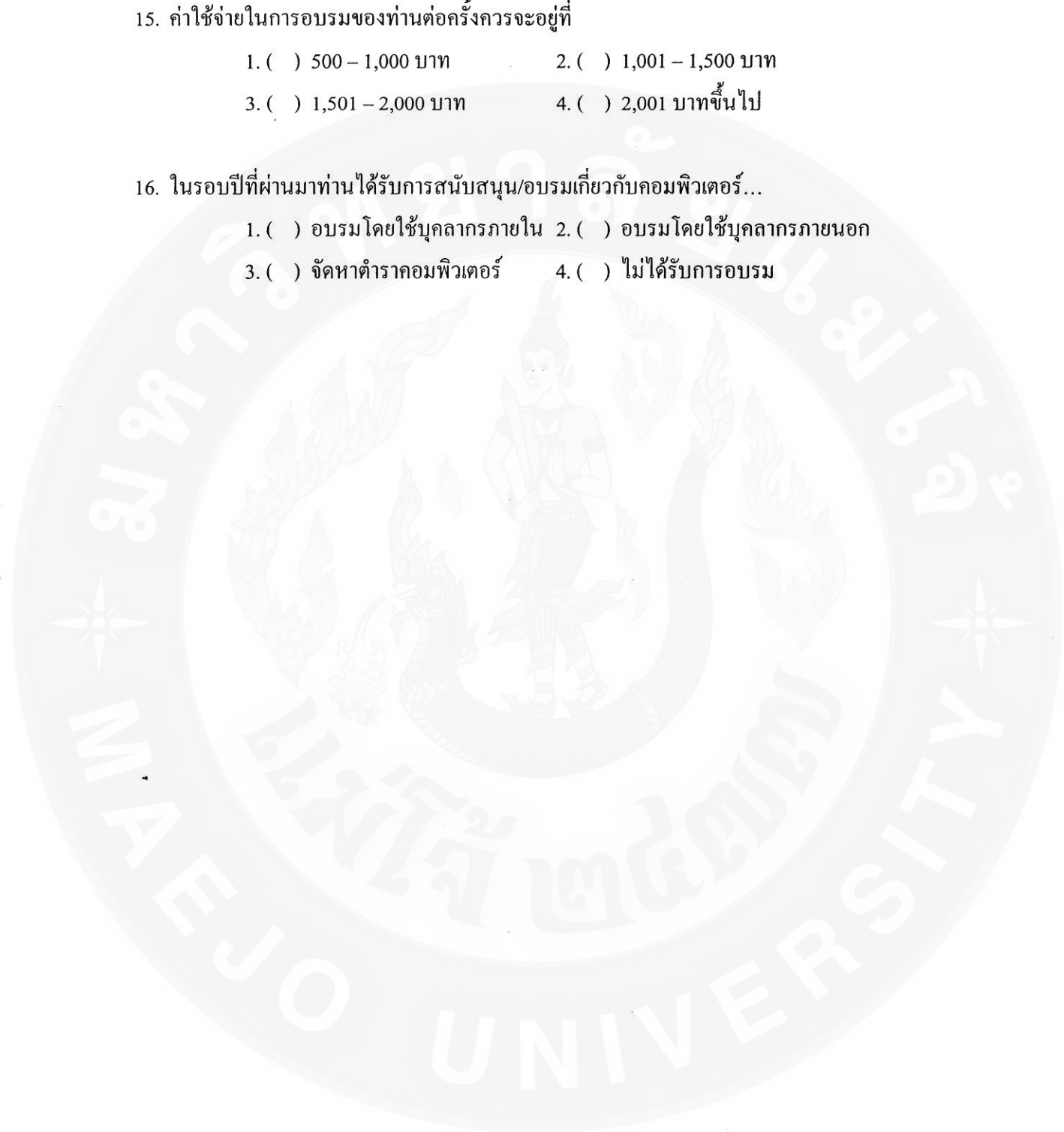
4. () สถาบันการศึกษา

15. ค่าใช้จ่ายในการอบรมของท่านต่อครั้งควรจะอยู่ที่

1. () 500 – 1,000 บาท 2. () 1,001 – 1,500 บาท
3. () 1,501 – 2,000 บาท 4. () 2,001 บาทขึ้นไป

16. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านได้รับการสนับสนุน/อบรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์...

1. () อบรมโดยใช้บุคลากรภายใน 2. () อบรมโดยใช้บุคลากรภายนอก
3. () จัดหาตำราคอมพิวเตอร์ 4. () ไม่ได้รับการอบรม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ในงาน
สหกรณ์ในจังหวัดกำแพงเพชร

1. เมื่อมีปัญหาในด้านอุปกรณ์ (Hardware) ท่านสามารถแก้ไข...
 1. () ได้
 2. () ไม่ได้
2. ท่านคิดว่าคอมพิวเตอร์ในหน่วยงานมีจำนวนเพียงพอหรือไม่
 1. () เพียงพอ
 2. () ไม่เพียงพอ
3. อยากให้หน่วยงานมีการเชื่อมต่อระบบ Internet
 1. () ใช่
 2. () ไม่ใช่
4. เมื่อเจอปัญหาในการใช้งานคอมพิวเตอร์ท่านจะ
 1. () สอบถามผู้ชำนาญ
 2. () อ่านตำราเพื่อแก้ไข
 3. () ติดต่อช่างเพื่อให้แก้ไข
 4. () เลิกทำทันที
 5. () ให้อุบลคนอื่นแก้ไขให้

ข้อเสนอแนะในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความสำคัญ (✓)				
	5	4	3	2	1
<p>เมื่อจะจัดซื้อคอมพิวเตอร์ท่านจะพิจารณาจาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ราคาเครื่อง - ลักษณะการใช้งาน - รูปทรงที่ทันสมัย - ความเร็วในการทำงาน - ความทันสมัยของเครื่อง - ราคาเครื่อง - ยี่ห้อของเครื่อง - การบริการก่อน / หลังการขาย 					
<p>งบประมาณในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์</p> <ul style="list-style-type: none"> - 15,000 – 20,000 บาท - 20,001 – 25,000 บาท - 25,001 – 30,000 บาท - 30,001 – 35,000 บาท - 35,001 – 40,000 บาท 					
<p>อำนาจในการจัดซื้อควรจะขึ้นอยู่กับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าแผนก - หัวหน้าฝ่าย - ผู้จัดการแผนก - ผู้จัดการฝ่าย - ผู้จัดการใหญ่ - คณะกรรมการ 					

ข้อเสนอแนะในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์การเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความสำคัญ (✓)				
	5	4	3	2	1
<p>ท่านอยากได้รับการสนับสนุนในด้านคอมพิวเตอร์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้สินเชื่อกอมพิวเตอร์ราคาถูก - จัดหาตำราเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ - จัดหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอ - ส่งเสริมการอบรมให้เจ้าหน้าที่ - มีช่างเทคนิคประจำหน่วยงาน - จัดทำเว็บไซต์ประจำหน่วยงาน 					
<p>คอมพิวเตอร์ที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการทำงานของ ของท่านน่าจะเกิดจากสาเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณในการจัดซื้อ - ความรู้และความชำนาญในการใช้งาน - ปริมาณงานไม่มากพอที่ใช้เครื่องคอมฯ - ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ - ผู้มีอำนาจในการอนุมัติการจัดซื้อ 					
<p>คอมพิวเตอร์มีประโยชน์ต่อท่านมากที่สุดด้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประหยัดเวลาในการทำงาน - ลดจำนวนเจ้าหน้าที่และปริมาณงาน - ข้อมูลที่เที่ยงตรง แน่นนอน - ลดปริมาณเอกสารที่ต้องจัดเก็บ - ประมวลผลข้อมูลได้รวดเร็ว - เกิดการประหยัดต่อขนาดขององค์กร - ลดความซ้ำซ้อนของปริมาณข้อมูล 					

ข้อเสนอแนะในการใช้คอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ สททกรมการเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความสำคัญ (✓)				
	5	4	3	2	1
<p>โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ควรมีประโยชน์ในด้าน</p> <p>ประหยัดเวลาทำงาน</p> <p>ใช้งานได้ง่าย</p> <p>ลดปริมาณงานที่ต้องจัดทำ</p> <p>เป็นระบบที่ดี</p> <p>มีความชัดเจน แน่นนอน</p> <p>ลดจำนวนเอกสารที่ต้องจัดทำ</p> <p>ลดปริมาณงานเจ้าหน้าที่</p> <p>ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย</p>					
<p>โปรแกรมสำเร็จรูปที่จะนำมาใช้งานควรครอบคลุมถึงระบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - บัญชี - การเงิน - การจ่ายเงินเดือนและค่าจ้าง - บุคลากรและฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่ - การจัดซื้อ - ขายสินค้า - ใบสำคัญจ่าย (เจ้าหน้าที่-ลูกหนี้) - ควบคุมสินค้าคงคลัง - สินเชื่อ 					

ภาคผนวก ข.

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายนคร สีฟ้า
วัน เดือน ปีเกิด	24 ตุลาคม 2518
ภูมิลำเนา	จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2541 ศิลปศาสตรบัณฑิต การจัดการทั่วไป (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จังหวัดกรุงเทพฯ
ประวัติการทำงาน	- พ.ศ. 2542 พนักงานบัญชี-จัดซื้อ (บริษัท ไทยคอสโมสฟู้ดส์ (จำกัด) จังหวัดเชียงราย - พ.ศ. 2544 เจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูล (บริษัท RAC รัชดา จำกัด) จังหวัดเชียงใหม่ - พ.ศ. 2545 – ปัจจุบัน พนักงานพัฒนาธุรกิจ 5 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดกำแพงเพชร